

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT
ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์

โดย
นางสมลักษณ์ ฐู่แผน

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ
ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT
ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์

โดย
นางสมลักษณ์ ฐู่แผน

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ
ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**OPINION TOWARDS ORGANIZING MAINSTREAMING WITH SEAT MODEL
AMONG TEACHERS IN THE DEMONSTRATIVE MAINSTREAMING SCHOOLS IN
CHANGWAT NAKHON SAWAN**

**By
Somluck Rupan**

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Psychology and Guidance

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2009

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “ ความคิดเห็นต่อ
การดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
จังหวัดนครสวรรค์ ” เสนอโดย นางสาวสมลักษณ์ ฐูพรรณ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.กานดา พุ่มพุด)
...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พยอมแย้ม)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ)
...../...../.....

47261426 : สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

คำสำคัญ : ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม/โครงสร้างSEAT/โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

สมลักษณ์ ฐิ์แผน : ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครู
ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดนครสวรรค์. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : อ.ดร.นงนุชโรจนเลิศ.
92 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 286 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูในโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

2. ครูเพศชายและครูเพศหญิงในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย ความคิดเห็นด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสภาพแวดล้อมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ครูที่มีอายุไม่เกิน 45 ปี และครูที่มีอายุเกิน 46 ปี ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านเครื่องมือมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นด้านนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านเครื่องมือมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ .....

47261426 : MAJOR : SPECIAL EDUCATION PSYCHOLOGY

KEY WORD :OPINION TOWARDS ORGANIZING MAINSTREAMING/ SEAT MODEL/

THE DEMONSTRATIVE MAINSTREAMING SCHOOL

SOMLUCK RUPAN : OPINION TOWARDS ORGANIZING MAINSTREAMING WITH SEAT MODEL AMONG TEACHERS IN THE DEMONSTRATIVE MAINSTREAMING SCHOOLS IN CHANGWAT NAKHON SAWAN. INDEPENDENT STUDY ADVISOR : NONGNUCH ROTJANALERT, Ed.D. 92 pp.

The purposes of this research were to study and to compare the teachers' opinion towards organizing mainstreaming with SEAT model in the demonstrative mainstreaming schools in Changwat Nakhon Sawan. Samples were 286 teachers derived by a stratified random sampling technique. Instrument used to collect data was a questionnaire constructed by the researcher. Data were analyzed for mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D), t-test and One-Way-ANOVA.

The results found that :

- 1) The teachers' opinion towards organizing mainstreaming with SEAT model were at the moderate level.
- 2) Male and female teachers' opinion towards organizing mainstreaming with SEAT model as a whole were significant differences at .01 level, in detail, opinion towards activities and tools were significant differences at .01 level, opinion towards environment were significant differences at .05 level.
- 3) The teachers' opinion as classified by age of under 45 years and those who were over 46 years as a whole were not significant differences. However, there was significant difference towards the environment at .05 level. .
- 4) The teachers' opinion as classified by years of working experiences as a whole were not significant differences. However, there were significant differences at .01 level towards activities and towards tools at .05 level.
- 5) The teachers' opinion as classified by training experiences in mainstreaming were significant differences at .05 level, in detail, opinion towards students were significant differences at .01 level and towards tools at .05 level.

Department of Psychology and Guidance Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009

Student's signature .....

Independent Study Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยการให้คำปรึกษาและคำแนะนำจากอาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พยอมยิ้ม กรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ลิขิต กาญจนภรณ์ ประธานสาขาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ และคณาจารย์ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนวทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตลอดระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้การสนับสนุนทุนการศึกษาแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัด นครสวรรค์ ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและให้ข้อมูล ซึ่งทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ดร.พรเทพ ฐู่แผน ค.ช.จิรพัฒน์ ฐู่แผน ค.ญ.พลอยพิมล ฐู่แผน และเพื่อนนักศึกษา ตลอดจนทุกท่านที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาในการศึกษา

คุณงามความดีและประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยในครั้งนี้ ขออุทิศเป็นเครื่องบูชา พระคุณแต่คุณพ่อเลี้ยงเฮียง แซ่ลี้ และคุณแม่ตัวม่วย แซ่ลี้ ที่ให้ชีวิต ให้ความรัก ความอบอุ่น และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จวบจนสิ้นอายุขัยก่อนที่จะได้ชื่นชมความสำเร็จของลูก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ข้อคำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การศึกษาพิเศษ	8
ความหมายของการศึกษาพิเศษ	8
ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	9
รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ	15
การเรียนรู้ร่วม	16
ความหมายของการเรียนรู้ร่วม	16
รูปแบบของการเรียนรู้ร่วม	17
การบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมโดยใช้โครงสร้างSEAT.....	17
ด้านนักเรียน	18
ด้านสภาพแวดล้อม	20
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	23
ด้านเครื่องมือ	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย 42
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 43
	ตัวแปรที่ศึกษา 44
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 44
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 46
	การวิเคราะห์ข้อมูล 46
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 48
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการศึกษาพิเศษตาม โครงสร้าง SEAT ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัด นครสวรรค์..... 48
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน การศึกษาพิเศษ ตามโครงสร้าง SEAT ของโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ 59
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ 72
	สรุปผลการวิจัย 72
	อภิปรายผล 74
	ข้อเสนอแนะ..... 77
	ข้อเสนอแนะทั่วไป..... 77
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 78
บรรณานุกรม	 79
ภาคผนวก	 82
	ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย 83
	ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม..... 90
ประวัติผู้วิจัย	 92

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์.....	43
2	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์.....	49
3	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวม.....	50
4	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ด้านนักเรียน	51
5	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ด้านสภาพแวดล้อม	53
6	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	55
7	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ด้านเครื่องมือ.....	57
8	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม จำแนกตามเพศ.....	59
9	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการ เรียนร่วมของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจำแนกตามเพศ	60
10	แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม จำแนกตามอายุ.....	61

ตารางที่		หน้า
11	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการ เรียนร่วมจำแนกตามอายุ.....	62
12	แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมจำแนก ตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม.....	63
13	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการ เรียนร่วมจำแนกประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม.....	64
14	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายชื่อของความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม.....	65
15	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายชื่อของความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ด้านเครื่องมือจำแนกตามประสบการณ์ใน การทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม.....	66
16	แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมจำแนก ตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม.....	67
17	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียน ร่วมจำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม.....	68
18	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายชื่อของความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ในภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการ ฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม.....	69
19	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายชื่อของความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ด้านนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม.....	70
20	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายชื่อของความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ด้านเครื่องมือ จำแนกตามประสบการณ์ ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม.....	71

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความงอกงามของบุคคลและสังคม แต่ศักยภาพของมนุษย์นั้นมีความแตกต่างกันโดยธรรมชาติ มีทั้งกลุ่มบุคคลที่มีศักยภาพสูง กลุ่มบุคคลที่ปกติ และกลุ่มบุคคลที่มีความพิการ ด้อยโอกาสทางการศึกษา โดยเฉพาะในกลุ่มบุคคลที่พิการ ด้อยโอกาสทางการศึกษานั้น ในอดีตที่ผ่านมามักถูกกีดกัน ละเลย ทอดทิ้งไม่ได้รับการดูแลและให้ความช่วยเหลือจากสังคม จนกระทั่งในกลางศตวรรษที่ 16 ได้มีการยอมรับคนพิการมากขึ้น โดยถือว่าคนพิการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (สมศักดิ์ โสรถาวร 2543 : 1) และความตอนหนึ่งในพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงตรัสว่า “.....งานช่วยเหลือผู้พิการนี้ก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะผู้พิการไม่ได้อยากจะทำอะไรและอยากช่วยตนเอง ถ้าเราไม่ช่วยเขาให้สามารถที่จะปฏิบัติอะไรเพื่อชีวิตและมีเศรษฐกิจของครอบครัว จะทำให้เกิดสิ่งที่หนักในครอบครัว หนักแก่ส่วนรวม ฉะนั้นนโยบายที่จะทำก็คือช่วยเขาให้ช่วยตัวเองได้เพื่อจะ让他เป็นประโยชน์ต่อสังคม.....” จากพระราชดำรัสดังกล่าว บุคคลที่พิการด้อยโอกาส ควรได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล สามารถพึ่งตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข สร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ (สมบูรณ์ ตัญยะและคณะ 2549 : 1)

นอกจากนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสำหรับบุคคลที่พิการ ที่สำคัญไว้ในมาตรา 10 ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐต้องจัดขึ้นด้วยวิธีการที่เหมาะสมอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และได้กล่าวถึงสิทธิทางการศึกษาของคนพิการว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

สำหรับการจัดการศึกษาเพื่อเด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษในประเทศไทย ปัจจุบันมีแนวทางที่ชัดเจนมากขึ้น แต่ยังไม่ทั่วถึงเนื่องจากรัฐไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะจัดตั้งโรงเรียนการศึกษาพิเศษได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพราะค่าใช้จ่ายรายหัวในการจัดการศึกษาเด็กพิเศษ สูงกว่าเด็กปกติ (วีรพงษ์ เทียมวงษ์ 2547 : 2) นอกจากนี้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัวของเด็กพิการและสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ไม่อาจทำให้ผู้ปกครองบางคนส่งบุตรให้เข้ารับการศึกษจากโรงเรียนการศึกษาพิเศษได้ รวมทั้งความยากลำบากในการเดินทางและการสื่อสารอันเนื่องมาจากความพิการ ดังนั้นเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่สามารถเรียนได้ เสียโอกาสในการรับการศึกษา รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ในปี พ.ศ. 2542 เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยมีนโยบายว่า “คนพิการทุกคนอยากเรียนต้องได้เรียน” สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้ดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษามาตั้งแต่ ปีการศึกษา 2529 จึงเน้นการจัดการศึกษาพิเศษในลักษณะของการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ ซึ่งเรียกว่า การศึกษาแบบเรียนร่วม (Integrated Education or Mainstreaming) เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสทางการศึกษามากขึ้น แต่การจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ ได้มีการจัดกันหลากหลายรูปแบบ ในแต่ละจังหวัด ในแต่ละโรงเรียนต่างก็ดำเนินรูปแบบที่ต่างกัน รูปแบบหรือวิธีการหนึ่งอาจจะประสบความสำเร็จในที่แห่งหนึ่งแต่ไม่ประสบความสำเร็จในอีกหลาย ๆ แห่ง ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามสภาพและเงื่อนไขแต่ละพื้นที่ก็แตกต่างกันไป (จิรภัทร แจ่งชัยภูมิ 2548 : 2) ปัจจุบันแม้ว่าโรงเรียนต่าง ๆ จะได้ดำเนินงานให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการแล้วก็ตามแต่ก็ยังพบปัญหาที่เกิดขึ้นนั่นคือ โรงเรียนทั่วไปยังขาดความรู้และทักษะในการบริหารจัดการเรียนร่วม สำหรับนักเรียนพิการหรือที่มีความต้องการพิเศษในด้านต่าง ๆ เช่น นโยบายการจัดการเรียนร่วม บุคลากร หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและงบประมาณ (เบญญา ชลธาร์นนท์ 2546 : 1)

ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อปี พ.ศ. 2546 ได้มอบหมายให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นผู้ดูแลด้านการศึกษาพิเศษ และได้เพิ่มการจัดการศึกษาพิเศษ ให้กว้างขวางทั่วถึงตรงตามความต้องการของผู้พิการมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผู้พิการที่ยากไร้ และพิการระดับมาก ให้สามารถรับบริการการจัดการศึกษาของรัฐได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ด้วยการขยายการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ ให้เพิ่มมากขึ้น และจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานและบริการผู้พิการด้านต่าง ๆ อาทิ เช่น การบำบัด การฟื้นฟู การเตรียมความพร้อมให้ผู้พิการสามารถเรียนร่วมได้

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2543 : 2) ในปี 2547 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้มีนโยบายในการจัดการศึกษาพิเศษ โดยให้มีการดำเนินงานโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษาขึ้น ซึ่งมีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั่วประเทศ 390 โรงเรียน ในการดำเนินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนั้น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้นำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง SEAT ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน (Students) ด้านสภาพแวดล้อม (Environment) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) และด้านเครื่องมือ (Tools) เข้าไปทดลองใช้ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมทั้ง 390 โรงเรียน

ในปีการศึกษา 2549 ได้ขยายการดำเนินงานโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจาก 390 โรงเรียน เป็น 2,700 โรงเรียน ครอบคลุมทุกอำเภอทั่วประเทศ ในส่วนของจังหวัดนครสวรรค์ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 3 เขตพื้นที่การศึกษา มีเขตพื้นที่ความรับผิดชอบทั้งสิ้น 13 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอโกรกพระ อำเภอพยุหะคีรี อำเภอหนองบัว อำเภอท่าตะโก อำเภอไพศาลี อำเภอดงพญา อำเภอตากฟ้า อำเภอตากลี อำเภอชุมแสง อำเภอลาดยาว อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอแม่วงก์ และ 2 กิ่งอำเภอ คือ กิ่งอำเภอแม่เปิน และกิ่งอำเภอชุมตาบง ได้ประสานความร่วมมือกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครสวรรค์ คัดเลือกโรงเรียนในสังกัดเข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 38 โรงเรียน และดำเนินงานโดยรูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ด้วยสาเหตุดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะศึกษานิเทศก์ จึงมีความสนใจจะศึกษาความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อได้ทราบถึงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จต่อไป

ข้อคำถามของการวิจัย

1. ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT อยู่ในระดับใด
2. ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจัดการเรียนร่วม และประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT แตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม และ ประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้
 ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 38 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 879 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 38 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 286 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามโรงเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม และ ประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT

นิยามศัพท์เฉพาะ

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครสวรรค์ ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม หมายถึง ครูหรือบุคลากรในโรงเรียนที่ได้ทำการสอนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการความช่วยเหลือทางการศึกษา ตามการบริหารจัดการเรียนร่วมโครงสร้าง SEAT

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT หมายถึง

ความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามองค์ประกอบหลัก 4 ด้านคือ

1. ด้านนักเรียน (S-Students) หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมนักเรียนปกติด้านการให้ข้อมูล เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับโดยจัดสถานการณ์จำลอง การพาไปเยี่ยมสถานที่ดูแลคนพิการ จัดนิทรรศการหรือเรื่องราวเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สอนทักษะการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านการช่วยเหลือตนเองเรื่องกิจวัตรประจำวัน ด้านวิชาการ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี

2. ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของนักเรียน ได้แก่ การปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในและภายนอกอาคาร บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของนักเรียน ครู พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องการจัดการเรียนร่วม มีการมอบหมายครูในการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมที่ชัดเจนและมีการทำงานเป็นทีม

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับกิจกรรมภายในและภายนอกห้องเรียน ที่จะช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการพัฒนา ได้แก่ การปรับหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) เทคนิคการสอนโดยการวิเคราะห์งาน (Task analysis) การสอนโดยเพื่อนช่วยสอน (Peer Tutoring) ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy system) การตรวจสอบ การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การประกันคุณภาพการศึกษาการจัดการเรียนร่วมและการจัดบริการสอนเสริม

4. ด้านเครื่องมือ (T-Tools) หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาช่วยในการบริหารจัดการเรียนร่วม ช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเกิดการเรียนรู้ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ได้แก่ การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบบริหารจัดการ การตั้งคณะกรรมการโรงเรียน การจัดระบบข้อมูลนักเรียน การประสานงานกับหน่วยงานอื่น การจัดหาบุคลากรให้เพียงพอและใช้สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกได้อย่างเหมาะสม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตาม โครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผน ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครู
ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา บทความวิชาการ และรายงานวิจัยทั้งในประเทศ
และต่างประเทศ โดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. การศึกษาพิเศษ
  - 1.1 ความหมายของการศึกษาพิเศษ
  - 1.2 ประเภทของเด็กพิเศษ
  - 1.3 รูปแบบของการศึกษาพิเศษ
2. การเรียนร่วม
  - 2.1 ความหมายของการเรียนร่วม
  - 2.2 รูปแบบของการเรียนร่วม
3. การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง SEAT
  - 3.1 ด้านนักเรียน
  - 3.2 ด้านสภาพแวดล้อม
  - 3.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
  - 3.4 ด้านเครื่องมือ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การศึกษาพิเศษ

1.1 ความหมายของการศึกษาพิเศษ

นักการศึกษาพิเศษได้กล่าวถึงความหมายของการศึกษาพิเศษ ดังนี้

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 12 ,อ้างถึงใน พัชรี จิวพัฒนกุล 2542 : 7) ได้ให้ความหมายของการศึกษาพิเศษ คือการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งหมายถึงเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษเนื่องจากเหตุความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ รวมถึงเด็กที่มีสติปัญญาสูงกว่าปกติ

ศรียา นิยมธรรม (2535 : 161) ได้ให้ความหมายของการศึกษาพิเศษไว้ว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การให้การศึกษแก่ผู้เรียนเป็นพิเศษทั้งโดยวิธีการสอน การจัดดำเนินการวิธีการสอนและการให้บริการ ทั้งนี้เพราะว่าบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ด้อยโอกาสและขาดความเสมอภาคในการได้รับสิทธิตามที่รัฐจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กในวัยเรียนโดยทั่วไป สาเหตุแห่งความด้อยโอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญาและอารมณ์

ผดุง อารยะวิญญู (2541 : 3) กล่าวว่าการศึกษาพิเศษ (Special Education) หมายถึง การให้การศึกษแก่ผู้เรียนเป็นพิเศษทั้งโดยวิธีการสอน การจัดดำเนินการวิธีการสอนและการให้บริการ ทั้งนี้เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ด้อยโอกาส และขาดความเสมอภาคในการได้รับสิทธิตามที่รัฐจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กในวัยเรียน โดยทั่วไป ซึ่งสาเหตุแห่งความด้อยโอกาสนั้น เป็นผลมาจากสภาพความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญาและอารมณ์ นอกจากนี้ยังรวมถึงการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปัญญาเลิศ ซึ่งเป็นเด็กที่มีระดับสติปัญญาสูงกว่าปกติ

วารี ธีรจิตร (2545 :1) การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาทั้งด้านการเรียนการสอนและด้านการบริการที่จัดให้เด็กพิเศษที่มีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ ได้แก่ เด็กปัญญาอ่อน เด็กพิการทางกายและสุขภาพ เด็กพิการทางตา ทางหู เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และสังคม และเด็กที่มีปัญหาทางการพูด รวมทั้งเด็กปัญญาเลิศ ให้ได้รับความรู้เพิ่มในส่วนที่ขาดไป ตัดทอนความรู้ที่ไม่จำเป็น

วิรัตน์ วิทยานุวัฒน์ (2545 : 10) การศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดบริการทางการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยเน้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อรูปแบบการเรียนรู้และสร้างเสริมศักยภาพส่วนบุคคลให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม เด็กที่มีความต้องการพิเศษดังกล่าวนี้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องด้านต่าง ๆ เด็กร่างกายพิการและเด็กปัญญาเลิศ

วาระดี ชาญวิรัตน์ (2547 : 6) การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาที่จัดให้แก่เด็กนอกระดับ ซึ่งเด็กนอกระดับหมายถึง เด็กที่ไม่อยู่ในระดับสามัญธรรมดา ซึ่งอาจจะเหนือกว่าหรือต่ำกว่าระดับ

จากความหมายของการศึกษาพิเศษ ดังกล่าว สรุปได้ว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กทุกประเภทที่มีลักษณะแตกต่างไปจากเด็กปกติ โดยได้รับบริการความช่วยเหลือพิเศษที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของเด็ก โดยเน้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อรูปแบบการเรียนรู้ และสร้างเสริมศักยภาพส่วนบุคคลให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม

1.2 ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

1.2.1 ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Children with Special Needs) หมายถึง เด็กที่ไม่อาจพัฒนาความสามารถได้เท่าที่ควรจากการเรียนการสอนตามปกติ ทั้งนี้เนื่องจากสภาพความบกพร่องหรือความแตกต่างทางร่างกาย สติปัญญาและอารมณ์ และรวมถึงเด็กที่มีความสามารถพิเศษอีกด้วย (ผดุง อารยะวิญญู 2541 : 20)

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีสภาพร่างกายและสติปัญญาแตกต่างไปจากเด็กปกติ ซึ่งอาจรวมถึงเด็กปัญญาเลิศ เด็กบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ เด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น เด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาแตกต่างไปจากเด็กปกติ การให้การศึกษาศึกษาสำหรับเด็กเหล่านี้ จึงมีลักษณะแตกต่างไปจากลักษณะปกติทั่วไปในด้านเนื้อหา วิธีการ และการประเมินผล (วาระดี ชาญวิรัตน์ 2547 : 53)

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีความต้องการศึกษาเฉพาะของตัวเอง ซึ่งจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้แตกต่างไปจากเด็กปกติทางด้านเนื้อหา หลักสูตร กระบวนการที่ใช้ และการประเมินผล (สุรินทร์ ยอดคำแปง 2545 : 53)

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่ไม่สามารถได้รับประโยชน์จากหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนปกติด้วยเหตุผลบางประการหรือหลายประการ จะต้องมีการจัดหรือปรับหลักสูตรให้สนองต่อความต้องการพิเศษเพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้รับโอกาส และประสบการณ์ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา (Ashman and Elkins 1994 : 2,อ้างถึงใน พัชร จิวพัฒนกุล 2542 : 7)

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่ต้องการการจัดการศึกษาที่ต่างไปจากเด็กปกติและเด็กเหล่านี้ไม่สามารถศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพหากปราศจากโปรแกรมการศึกษาพิเศษ ความสะดวกและการบริการต่าง ๆ สื่อและอุปกรณ์พิเศษ (Gearheart 1972 : 2,อ้างถึงใน พัชร จิวพัฒนกุล 2542 : 7)

จากความหมายที่กล่าวมานี้ สามารถสรุปได้ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้เหมือนเด็กปกติ ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากสภาพความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม จำเป็นต้องได้รับการกระตุ้นช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟูและให้การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะและความต้องการของเด็ก

1.2.2 ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษอาจแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้(ผดุง อารยะวิญญู 2542 : 20)

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (children with hearing impairment)

เด็กที่สูญเสียการได้ยินในระดับหูตึงหรือหูหนวก ซึ่งอาจจะสูญเสียการได้ยินมาแต่กำเนิดหรือภายหลังก็ตาม แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 หูตึงเล็กน้อย เริ่มได้ยินเสียงเมื่อเสียงดัง 26 - 40 เดซิเบล

ระดับที่ 2 หูตึงปานกลาง เริ่มได้ยินเสียงเมื่อเสียงดัง 41 - 55 เดซิเบล

ระดับที่ 3 หูตึงมาก เริ่มได้ยินเสียงเมื่อเสียงดัง 56 - 70 เดซิเบล

ระดับที่ 4 หูตึงรุนแรง เริ่มได้ยินเสียงเมื่อเสียงดัง 71 - 90 เดซิเบล

ระดับที่ 5 หูหนวก เริ่มได้ยินเสียงเมื่อเสียงดังมากกว่า 90 เดซิเบลขึ้นไปหรือไม่มีปฏิกิริยาใด ๆ แม้จะมีเสียงดังมากกว่า 90 เดซิเบล

ดังนั้นจึงต้องจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) จัดอุปกรณ์เสริมได้แก่ เครื่องช่วยฟัง ประสาทหูเทียม เครื่อง FM คอมพิวเตอร์เกี่ยวกับการสอนพูด เป็นต้น

2. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา(children with mental retardation)หมายถึงเด็กที่มีสติปัญญาต่ำกว่าเด็กปกติทั่วไป เมื่อวัดสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน มีข้อจำกัดในทักษะด้านการปรับตัวอย่างน้อย 2 ทักษะใน 10 ทักษะ ดังนี้

1. การสื่อความหมาย
2. การดูแลตนเอง
3. การดำรงชีวิตในบ้าน
4. ทักษะทางสังคม

5. การใช้সাধারণสมบัติ
6. การควบคุมตนเอง
7. สุขอนามัยและความปลอดภัย
8. การเรียนวิชาการเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน
9. การใช้เวลาว่าง
10. การทำงาน

ทั้งนี้ภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาต้องเกิดขึ้นก่อนอายุ 18 ปี ซึ่งสามารถจัดระดับความบกพร่องทางสติปัญญาได้เป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ขั้นเล็กน้อย (mild) IQ 50 - 60

ระดับที่ 2 ขั้นปานกลาง (moderate) IQ 35 - 49

ระดับที่ 3 ขั้นรุนแรง (severe) IQ 20 - 34

ระดับที่ 4 ขั้นรุนแรงมาก (profound) IQ น้อยกว่า 20

การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานี้ต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การวิเคราะห์งาน (task analysis) รวมทั้งการกระตุ้นพัฒนาการ การปรับพฤติกรรม การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ศิลปะและดนตรีสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นต้น

3. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น (children with visual impairment) หมายถึง เด็กตาบอดหรือเด็กที่มีสายตาเหลืออยู่น้อยมาก ซึ่งองค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ได้แบ่งความบกพร่องทางการเห็นออกเป็นขั้นต่าง ๆ ดังนี้

ระดับของความบกพร่องทางการเห็น	สายตาที่ดีที่สุด เมื่อใช้แว่นตาธรรมดาแล้ว
สายตาเลือนลาง(low vision)	
ระดับ 1	6/18 หรือ 20/70
ระดับ 2	6/60 หรือ 20/200
สภาพตาบอด (blindness)	
ระดับ 3	3/60 หรือ 20/400
ระดับ 4	1/60 หรือ 5/300
ระดับ 5	ไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง

การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นนี้จะต้องมุ่งเน้นเรื่องการศึกษาเคลื่อนไหว (O&M) และจัดอุปกรณ์เสริม ได้แก่ เบรลเลอร์ ไม้เท้าขาว เทปบันทึกเสียง

แวนชยาย คอมพิวเตอร์ช่วยสอนรวมทั้งจัดบริการเรื่องของสุนัขนำทาง ศิลปะและดนตรีสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นต้น

4. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ (children with physical impairment) หมายถึง เด็กที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์ อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนขาดหายไป กระดูกและกล้ามเนื้อพิการ เจ็บป่วยเรื้อรังรุนแรง มีความพิการของระบบประสาท (nervous system) มีความลำบากในการเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในสภาพปกติ ทั้งนี้ไม่รวมพวกพิการทางประสาทสัมผัส เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

5. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม (children with behavior disorders) หมายถึง เด็กที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เด็กที่ไม่สามารถเรียนหนังสือได้เช่นเดียวกับเด็กปกติทั่วไป แต่ไม่ได้มีสาเหตุมาจากองค์ประกอบทางสติปัญญาการรับรู้ ความบกพร่องทางร่างกาย หรือสุขภาพ ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศและวัย มีปัญหาทางอารมณ์หรือแสดงอาการเจ็บป่วย โดยไม่มีสาเหตุมาจากจิตใจ ได้แก่ ความวิตกกังวล หรือหวาดกลัว เป็นต้น ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมอาจจะปรากฏเพียงลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือมากกว่านั้นก็ได้ แต่ต้องเกิดขึ้นเป็นเวลานานพอสมควรซึ่งจะต้องหาสาเหตุ ต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การปรับพฤติกรรมรวมถึงการจัดบริการเสริมด้านศิลปะและดนตรีสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเทคนิคคลายเครียดให้ เป็นต้น

6. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (children with learning disabilities) หมายถึงเด็กที่มีความบกพร่องในขบวนการทางจิตวิทยา ทำให้มีปัญหาด้านการใช้ภาษา ด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสะกดคำ หรือ มีปัญหาการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกาย ทางการเห็น ทางการได้ยิน ทางสติปัญญา อารมณ์ และสภาพแวดล้อม

ดังนั้น จึงต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการ โดยการทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) หรือใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

7. เด็กสมาธิสั้น (children with attention deficit/hyperactivity disorders) หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติทางพฤติกรรมชนิดหนึ่ง ได้แก่ การขาดสมาธิ (inattention) พฤติกรรมซุกซนอยู่ไม่นิ่ง (hyperactivity) ขาดความยับยั้งชั่งใจหุนหันพลันแล่น ทำอะไรไม่คิดให้รอบคอบ (impulsivity) และพฤติกรรมที่แสดงออกไม่เหมาะสมกับวัย หรือระดับพัฒนาการและต่อเนื่องนานเกิน 6 เดือนขึ้นไป พฤติกรรมเหล่านี้ปรากฏก่อนอายุ 7 ปี และมีความรุนแรงส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน การเรียน การปรับตัวในสังคม พฤติกรรมเหล่านี้ต้องเกิดอย่างน้อยในสองสถานการณ์ขึ้นไป เช่น ที่บ้านและโรงเรียน

ดังนั้นการจัดการศึกษาให้กับเด็กสมาธิสั้นนี้จะต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การปรับพฤติกรรมให้เด็กควบคุมตนเอง ปรับกลยุทธ์ด้านการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน รวมถึงการจัดบริการเสริมด้านศิลปะและดนตรี สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นต้น

8. เด็กออทิสติก (children with autism) หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าหรือถดถอย แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมในลักษณะแปลก ๆ เช่น หลีกเลีย้งการมองหน้าผู้อื่น ไม่สบตา การแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ต่อเสียงที่ได้ยิน การสัมผัส หรือความเจ็บปวดในลักษณะที่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป หรือไม่แสดงปฏิกิริยาตอบโต้ต่อสิ่งเร้าใด ๆ ทั้งสิ้น แสดงอาการสนใจต่อตนเอง หรือการกระตุ้นตนเองโดยไม่สนใจต่อสิ่งแวดล้อม มีปัญหาด้านการพูดและภาษาไม่สามารถแสดงปฏิกิริยาตอบโต้กับคน สิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) จัดบริการด้านการสื่อสาร การเข้าสังคม การปรับพฤติกรรมรวมทั้งจัดบริการด้านคอมพิวเตอร์ ศิลปะและดนตรี สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นต้น

9. เด็กที่มีความพิการซ้ำซ้อน (children with multiple handicapped) หมายถึง เด็กที่มีสภาพความพิการตั้งแต่สองอย่างขึ้นไปในบุคคลเดียวกัน เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา รวมทั้งสูญเสียการได้ยิน หรือเด็กที่ตาบอดและสูญเสียการได้ยิน เป็นต้น และสภาพความพิการนี้จะส่งผลให้เกิดการด้อยความสามารถในการดำรงชีวิตทั้งเป็นอุปสรรคต่อการได้รับการศึกษา

ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) รวมถึงจัดบริการด้านการช่วยเหลือตนเอง การสื่อสาร การเคลื่อนไหว การปรับพฤติกรรม ทักษะทางสังคม เป็นต้น บริการที่เด็กควรได้รับขึ้นอยู่กับสภาพความบกพร่องของเด็กแต่ละคน

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการ พุทธศักราช 2534 มาตรา 4 ได้กล่าวว่า “คนพิการ” หมายความว่า คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา หรือทางจิตใจตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2537) ซึ่งแบ่งประเภทของคนพิการออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. คนพิการทางการมองเห็น
2. คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
3. คนพิการทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว
4. คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม
5. คนพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้

คณะกรรมการการคัดเลือกและจำแนกความพิการเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบุคคลที่มีความบกพร่องที่ต้องการการศึกษาพิเศษไว้ 9 ประเภทดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ : 2543)

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น หมายถึง คนที่ตาบอด ซึ่งมีตั้งแต่บอดสนิทจนมองไม่เห็นแสงหรือบอดชนิดที่ยังพอมองเห็นและเดินไปไหนได้ แต่อ่านหนังสือไม่ได้ เรียกว่า ตาบอด เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น

2. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ หมายถึงเด็กที่มีความผิดปกติของ แขน ขา หรือลำตัว หรือเด็กที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์ อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนขาดหายไป กระดูกและกล้ามเนื้อพิการ เจ็บป่วยเรื้อรังรุนแรง มีความพิการของระบบประสาท มีความยากลำบากในการเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในสภาพปกติ ทั้งนี้ไม่รวมคนที่มีความบกพร่องทางประสาทสัมผัส ได้แก่ ตาบอด หูหนวก

3. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับน้อยไปจนถึงระดับรุนแรง จนไม่สามารถรับฟังเสียงได้เหมือนเด็กปกติ ซึ่งอาจจะเป็นเด็กหูตึงหรือเด็กหูหนวกก็ได้

4. เด็กที่มีความบกพร่องทางภาษาและการพูด หมายถึง คนที่มีความบกพร่องในเรื่องของการออกเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือคนที่มีความบกพร่องในเรื่องการเข้าใจและการใช้ภาษาพูด เขียน และระบบสัญลักษณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบของภาษา เนื้อหาของภาษาและหน้าที่ของภาษา

5. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ หมายถึง เด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และไม่เป็นที่ยอมรับทางสังคม

6. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง คนที่มีพัฒนาการช้ากว่าคนปกติทั่วไป เมื่อวัดสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้ว มีสติปัญญาต่ำกว่าบุคคลปกติและความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ปกติอย่างน้อย 2 ทักษะหรือมากกว่า

7. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (L.D.) หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับความเข้าใจหรือการใช้ภาษา อาจเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน ซึ่งอาจมีผลทำให้มีปัญหาในการฟัง การพูด การคิด การอ่าน การเขียน รวมถึงการสะกดคำต่างๆ นอกจากนี้ยังรวมถึง เด็กที่มีสภาพความบกพร่องในการรับรู้สมองได้รับการบาดเจ็บ การปฏิบัติงานของสมองสูญเสียไป ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในการอ่านและปัญหาในการเข้าใจ ภาษาหรือการใช้ภาษา อันเนื่องจากสมองถูกทำลาย แต่ไม่รวมเด็กที่มี

ปัญหาทางการเรียนเนื่องจากความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว เด็กปัญญาอ่อน เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ หรือเด็กที่ด้อยโอกาสเนื่องจากสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมหรือเศรษฐกิจ

8. เด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษา และสื่อความหมาย พฤติกรรมอารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานในหน้าที่ของบางส่วนของสมองผิดปกติไป และความผิดปกตินี้จะพบได้ก่อนวัย 30 เดือน

9. เด็กพิการซ้อน หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องของการทำงานของอวัยวะตั้งแต่สองอย่างขึ้นไปในบุคคลเดียวกัน ซึ่งยังผลให้ประสิทธิภาพและความสามารถในการดำเนินชีวิต การศึกษาคือยกกว่าเด็กอื่นในวัยเดียวกัน เช่น เด็กที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหว กล้ามเนื้อของร่างกาย แขน ขา และมีความบกพร่องทางการมองเห็น รวมถึงมีความบกพร่องของสติปัญญาด้วย

1.3 รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ

การจัดการศึกษาพิเศษแบ่งเป็น 5 รูปแบบ ดังนี้ (ผดุง อารยะวิญญู : 2539)

รูปแบบที่ 1 การเรียนร่วมในชั้นปกติเต็มเวลา

การจัดบริการสำหรับเด็กพิเศษลักษณะนี้ เป็นการจัดให้กับเด็กที่มีสภาพความพิการไม่มากนัก หลังจากเด็กได้รับการบำบัดรักษา หรือฟื้นฟูสมรรถภาพในด้านที่จำเป็นแล้วก็สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนปกติได้ ทั้งนี้อาจมีอุปกรณ์และเครื่องมือช่วยทางการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการให้บริการแนะแนวแก่ครูปกติด้วย ในกรณีเด็กปัญญาเลิศ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง และมีความคิดสร้างสรรค์ ก็จะเรียนร่วมในลักษณะนี้ได้ นอกเสียจากว่าเด็กเหล่านี้มีความสามารถสูงมาก ๆ ก็ไม่ควรรับการศึกษพิเศษในรูปแบบนี้

รูปแบบที่ 2 การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ โดยได้รับการบริการพิเศษ

การจัดบริการในลักษณะนี้ เด็กพิเศษจะมีโอกาสเรียนในชั้นปกติเต็มเวลา โดยได้รับการต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น ได้รับการสอนเสริมบางวิชาจากครูการศึกษาพิเศษ ได้รับการฝึกพูดและแก้ไขการพูด ได้รับการฝึกให้คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว และโปรแกรมพิเศษสำหรับเด็กปัญญาเลิศ เป็นต้น โดยที่เด็กเหล่านี้อาจได้รับการเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ก็ได้

รูปแบบที่ 3 การเรียนในชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ

การจัดการศึกษาในลักษณะนี้ ควรจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องมากหรือเด็กที่พิการซ้ำซ้อน รวมทั้งเด็กที่มีความสามารถสูงเป็นพิเศษ จนไม่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ นอกจากนี้เด็กเหล่านี้ยังจำเป็นต้องได้รับการบริการพิเศษด้านต่าง ๆ เช่น กายภาพบำบัด อาชีวบำบัด

การแก้ไข การพูด การฝึกฟังโปรแกรมพิเศษ เป็นต้น บุคลากรในโรงเรียนต้องได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถ และความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กในสาขาที่รับผิดชอบ

รูปแบบที่ 4 การจัดโรงเรียนพิเศษ

เด็กพิเศษที่มีความบกพร่องและหรือเด็กที่มีความสามารถสูงเกินกว่าที่จะเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ควรได้รับการบริการประเภทนี้ ครูที่อยู่ในโรงเรียนพิเศษดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องมีความรู้พิเศษ ในแต่ละสาขาที่จะไปช่วยสอนซ่อมเสริมและพัฒนาสมรรถภาพให้เด็กเหล่านี้ ลักษณะของโรงเรียนพิเศษนี้จะจัดแบบประจำหรือไปกลับก็ได้

รูปแบบที่ 5 การจัดการศึกษาพิเศษนอกโรงเรียน

การจัดบริการในลักษณะนี้ ได้แก่การจัดบริการศึกษาพิเศษในโรงพยาบาล สถานพักฟื้น สถานเลี้ยงดูเด็กและที่บ้าน เป็นต้น รูปแบบนี้จัดสำหรับเด็กพิการทางร่างกายและที่มีความบกพร่องทางสุขภาพหรือสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต้องเข้ารับการรักษา ฟื้นฟูบำบัด พักฟื้น และเลี้ยงดูตามสถานที่ดังกล่าวเป็นระยะเวลานาน เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาโดยไม่ขาดตอน การจัดการศึกษาพิเศษรูปแบบนี้ เป็นรูปแบบที่มีความยืดหยุ่นมาก เนื่องจากเด็กที่รับบริการจากรูปแบบนี้เป็นเด็กที่มีสภาพความพิการและความต้องการแตกต่างกันมาก

2. การเรียนร่วม

2.1 ความหมายของการเรียนร่วม

การเรียนร่วมเป็นกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษกับเด็กปกติ ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายต่าง ๆ กัน ดังนี้

เกียร์ฮาร์ทและไวชาน (Gearheart and Weishahn 1980 : 3, อ้างถึงใน กรมสามัญศึกษา 2544 ก : 8) กล่าวว่า การเรียนร่วม คือ การร่วมกิจกรรมในชั้นปกติให้มากที่สุด โดยที่มีการให้ความช่วยเหลือแก่ครูปกติ

สติเฟนส์ (Stephens, 1982: 10, อ้างถึงใน กรมสามัญศึกษา 2544 ก : 8) ให้ความหมายของการเรียนร่วมว่าเป็นการจัดการศึกษาให้เด็กพิการไม่รุนแรงและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความจำกัดน้อยที่สุด โดยพื้นฐานจากปรัชญาแห่งความเสมอภาคทางการศึกษา จัดให้มีแผนการเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและให้ดำรงชีวิตในสังคมอย่างเป็นปกติสุข

กรมสามัญศึกษา (2544 ข : 28) ได้ให้ความหมายการเรียนร่วม หมายถึง การจัดเตรียมความพร้อมให้กับเด็กพิการจนถึงระดับหนึ่งแล้วส่งเด็กพิการไปเรียนร่วมในระบบโรงเรียนปกติ

โดยอาจจัดได้หลายรูปแบบและมีลักษณะการจัดที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถเลื่อนไหลได้ตามความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน

ผดุง อารยะวิญญู (2541 : 21) กล่าวว่า การเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติตามความสามารถของเด็ก และความพร้อมของโรงเรียน

ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติ ทบวงมหาวิทยาลัย (2539 : 55) ได้ให้ความหมายว่าการเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติโดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้ได้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้แก่เด็กพิการได้เข้าเรียนร่วมชั้นปกติให้มากที่สุด ได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ปรับตัวทางสังคม เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง และสามารถนำไปพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ

2.2 รูปแบบการเรียนร่วม

รูปแบบการเรียนร่วมในประเทศไทย มีความยืดหยุ่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ ซึ่ง จรัญ ทองปิยะภูมิ (อ้างถึงใน กรมสามัญศึกษา, หน่วยศึกษานิเทศก์ 2542 ก : 19 - 20) ได้สรุปไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบครูสอนเสริม มีครูการศึกษาพิเศษประจำอยู่ที่โรงเรียน
2. รูปแบบครูเดินสอนหรือครูเวียนสอน มีครูการศึกษาพิเศษเดินทางไปให้บริการนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ
3. รูปแบบครูสอนเสริม และครูเวียนสอน มีครูการศึกษาพิเศษเดินทางไปให้บริการนักเรียนในโรงเรียนหนึ่งแล้วเดินทางไปให้บริการนักเรียนโรงเรียนอื่นบางเวลา
4. รูปแบบครูการศึกษาพิเศษ มีครูการศึกษาพิเศษสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันเป็นกลุ่มในชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติเต็มเวลา

3. การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง SEAT

การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง SEAT หมายถึง การนำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมที่ยึดหลักโครงสร้าง SEAT เข้าไปทดลองใช้ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยมีโครงสร้างที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ซึ่งมีนักการศึกษาที่กล่าวถึงกระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้าง SEAT ไว้หลายท่านดังนี้

3.1 ด้านนักเรียน

เบญจา ชลธารรัตน์ (2546 : 3 - 4) กล่าวว่า หมายถึงนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องและนักเรียนทั่วไปที่อยู่ในโรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนควรเตรียมความพร้อมของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ดังนี้

1. เตรียมความพร้อมนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง ในด้านร่างกาย วิชาการ อารมณ์และสังคม และการช่วยเหลือตนเอง หากพิการตั้งแต่แรกเกิดจำเป็นต้องได้รับการบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มหรือเตรียมความพร้อมทันทีที่พบความพิการเพื่อพัฒนาศักยภาพทุกด้าน ซึ่งในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มนั้น เป็นช่วงสำคัญที่สุดที่เด็กควรได้รับการเตรียมความพร้อม เพราะช่วงอายุ 0 - 3 ปี เป็นช่วงที่สมองเจริญเติบโตมากที่สุด การเตรียมความพร้อมทำได้โดยกระตุ้นพัฒนาการในส่วนที่เหลืออยู่ เมื่อได้รับการพัฒนา ระดับการทำงานต่าง ๆ (functional level) จะยิ่งสูงขึ้น ในทางกลับกัน หากไม่ได้รับการพัฒนาการกระตุ้นหรือการส่งเสริมส่วนที่เหลืออยู่อย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการทำงานต่าง ๆ จะเลือนหายไป ทำให้เด็กเสียโอกาสในการเรียนรู้ทันที ดังนั้น การช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ ยิ่งทำได้ทันทีตั้งแต่เมื่อแรกเกิดและทำได้ถูกต้องจะสามารถฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการได้อย่างเห็นผลชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น เด็กคนหนึ่งสูญเสียการได้ยินในระดับ 90 เดซิเบล ตั้งแต่แรกเกิด (หูหนวก) และบุคคลภายในครอบครัวกระตุ้นการได้ยินของเด็กตั้งแต่แรกเกิด โดยเวลาพูดกับเด็ก ผู้พูดจะหันหน้าตรงกับเด็กเพื่อให้เด็กได้เห็นการขยับของริมฝีปาก สีหน้า ท่าทาง เอามือเด็กมาจับคอและริมฝีปากแล้วลองเป่าลมให้เด็กรู้สึกถึงลมที่ออกมา แสดงให้เด็กรู้ในเวลา que เด็กตอบสนองได้อย่างถูกต้อง การที่เด็กได้รับการกระตุ้นเชิงบวกจะทำให้พัฒนาการทางการได้ยินดียิ่งขึ้นไปนั้น มิได้หมายความว่า การได้ยินเพิ่มขึ้น แต่การได้ยินของเด็กมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ใช้งานได้ดีขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน ในกรณีที่เด็กพิการภายหลัง เช่น อยู่ในระดับมัธยมศึกษาแล้วตาบอด การเตรียมความพร้อมนักเรียนในช่วงวัยรุ่นนั้น ต้องคำนึงถึงจิตใจ และการยอมรับความพิการหรือความบกพร่องที่เกิดขึ้นภายหลังด้วย ซึ่งถือเป็นเรื่องยากและมีผลต่อจิตใจมาก รวมทั้งต้องมีการเตรียมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น การทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (Orientation and Mobilities : O & M) เพื่อให้เด็กมีความสามารถในการดำรงชีวิตอิสระ และช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุดและเร็วที่สุด เป็นต้น

- 2 เตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไป ทางโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปในโรงเรียน โดยการให้ข้อมูลเพื่อให้นักเรียนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องอย่างถูกวิธีและเท่าที่จำเป็น ที่ผ่านมามีพบว่าคนที่คนส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงลบต่อคนพิการหรือที่มีความบกพร่อง เช่น

สมเพช เวทนา สงสาร กลัว ไม่ไว้วางใจ มักเกิดจากความไม่รู้หรือไม่มีข้อมูลที่ถูกต้อง ดังนั้น ครูควรทำความเข้าใจและอธิบายเกี่ยวกับลักษณะความพิการให้นักเรียนทั่วไปในชั้นเรียนได้รู้จัก และควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ครูอาจจัดสถานการณ์จำลองให้นักเรียนเป็นคนพิการและทำกิจกรรมต่าง ๆ จากนั้นให้อภิปรายถึงความรู้สึกของนักเรียนแต่ละคน กิจกรรมเช่นนี้จะช่วยให้นักเรียนทั่วไปได้เข้าใจถึงความคับข้องใจ ความไม่สะดวก และความลำบากของเพื่อนพิการหรือที่มีความบกพร่องมากขึ้น กิจกรรมอื่นที่ช่วยให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจและยอมรับเพื่อนพิการหรือที่มีความบกพร่องมากขึ้น เช่น การเชิญผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กพิการมาบรรยายให้ฟัง พร้อมทั้งให้ดูภาพยนตร์ สไลด์ แผ่นภาพ บทความ และสื่ออื่น ๆ ประกอบ เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาต่าง ๆ การจัดนิทรรศการหนังสือ และเรื่องราวเกี่ยวกับคนพิการหรือที่มีความบกพร่อง เพื่อให้นักเรียนในชั้นเรียนและนักเรียนทุกคนในโรงเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ การทัศนศึกษาสถานที่ดูแลคนพิการหรือที่มีความบกพร่องเพื่อให้นักเรียนได้เห็นและเรียนรู้ว่าคนพิการหรือที่มีความบกพร่องมีความเป็นอยู่อย่างไร นอกจากนี้ควรสอนทักษะการช่วยเหลือเบื้องต้นในการช่วยเหลือเพื่อนพิการหรือที่มีความบกพร่องเบื้องต้นให้กับนักเรียนทั่วไปด้วย

พชณี สืบประสงค์(2552 : 1) กล่าวว่า นักเรียน (S - Students) คือการเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไป และนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเพื่อการเรียนรู้นั้นต้องมีการจัดการ เช่น

1. จำนวนเด็กในห้องเรียน ถ้าโรงเรียนนั้นมีเด็ก 3 ห้องเรียน อาจจะกระจายเด็กพิการไปใน 3 ห้องเรียน
2. เรื่องของห้องเรียนที่เอื้อต่อตัวเด็ก เช่น เด็กพิการให้เรียนอยู่ชั้นล่าง เพราะฉะนั้นก่อนเปิดเทอมต้องทำการปฏิรูประบบให้แก่ เด็กพิการโดยพบครูประจำชั้น ครูการศึกษาพิเศษ กรณีเด็กตาบอด ให้เด็กหัดเดินภายในห้อง ต้องบอกรายละเอียดแรก ๆ ครูอาจจะต้องมายืนรับพร้อมบอกรายละเอียดว่า โต๊ะ เก้าอี้ ห้องน้ำ โต๊ะครู ฯลฯ อยู่ตรงไหน ให้เด็กเกิดความคุ้นเคยประมาณ 1 สัปดาห์
3. การเตรียมความพร้อมของเด็กทั่วไปให้รับรู้ถึงความบกพร่อง มีความรู้ที่ถูกต้องวิธีในการช่วยเหลือ โดยประมาณวันที่ 3 เมื่อเปิดเรียนแล้วให้ทำบทบาทสมมติ (Simulation Exercises) ให้เด็กทั่วไปสมมติตัวเองเป็นเด็กพิการ ให้เด็กปกติเกิดความรู้สึกไวรับรู้ถึงความรู้สึกยากลำบาก และอาจให้เด็กช่วยกันคิดถึงวิธีดูแลและเพื่อนพิการให้ร่วมกันแก้ปัญหาให้เพื่อน(อุปกรณ์ที่นำมาเล่นบทบาทสมมติอาจจะขอยืมจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต/จังหวัดหรือโรงพยาบาล) การสาธิตการนำทางเพื่อนที่ตาบอดหรือทำตามประเภทของเด็กพิการที่เข้าไปอยู่ในห้องนั้น ๆ เป็นต้น

4. การจัดตารางการช่วยเหลือดูแลเพื่อน ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน

5. จัดให้มีระบบการให้รางวัลนักเรียนทั่วไป เช่น ให้อุบัติบัตร แนะนำให้เด็กทำการ์คขอบคุณในโอกาสต่าง ๆ

ประดิษฐ์ ไซยกาพ (2552 : 1) กล่าวว่า นักเรียน (S : Students) หมายถึง นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง และนักเรียนทั่วไป ซึ่งโรงเรียนควรมีการเตรียมความพร้อมของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ก่อนที่จะรับเด็กพิการเข้าเรียนร่วมดังนี้

1. นักเรียนพิการ หรือมีความบกพร่อง จะต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และการช่วยเหลือตนเอง โดยปกติการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนจะเป็นภารกิจของผู้ปกครอง ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัด หรือศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา หรือโรงเรียนสอนเด็กพิการเฉพาะทางก่อนที่จะส่งไปเรียนในโรงเรียนเรียนร่วม

2 นักเรียนทั่วไป โรงเรียนควรเตรียมความพร้อมของนักเรียนทั่วไปโดยให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของผู้พิการ การมีเจตคติที่ดี ตลอดจนแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง เหมาะสมเกี่ยวกับการดูแล ช่วยเหลือคนพิการ

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่า ด้านนักเรียน (S – Students) หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความบกพร่องและนักเรียนปกติให้เรียนร่วมกัน ได้อย่างดี ได้แก่ การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย วิชาการ อารมณ์ สังคมและการช่วยเหลือตนเองสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทำกิจกรรมร่วมกัน การจัดนิทรรศการ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดสถานการณ์จำลองให้นักเรียนปกติทดลองเป็นคนพิการ การจัดพานักเรียนไปทัศนศึกษาสถานที่ดูแลคนพิการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีทักษะช่วยเหลือตนเอง การจัดหาบัดดี้ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดประชุมนักเรียนทุกคนในโรงเรียน และการจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการสอนเสริมอย่างเพียงพอ

3.2 ด้านสภาพแวดล้อม (E –Environment)

เบญญา ชลธาร์นนท์ (2546 : 5 - 6) กล่าวว่า สภาพแวดล้อม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environmert) ควรจัดให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด(Least Restrictive Environment : LRE) โรงเรียนควรพยายามให้เด็กได้เรียนร่วมในชั้นเรียนทั่วไปมากที่สุด หาก

ไม่สามารถจัดให้เด็กเรียนร่วมได้เต็มเวลา ก็อาจจัดเป็นบางเวลาได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นเฉพาะบุคคล โดยทั่วไป ควรจัดให้นักเรียนทุกคนเข้าเรียนในชั้นเรียนทั่วไปโดยแยกนักเรียนออกไปจากเพื่อนทั่วไปให้น้อยที่สุด โรงเรียนควรปรับสภาพแวดล้อมโดยใช้หลักวิชาการคือ พิจารณาถึงสภาพความบกพร่องของนักเรียนแต่ละประเภท ตัวอย่างเช่น นักเรียนที่มีการเห็นเลือนราง ควรมีโตะไฟที่โต๊ะเรียนและจัดให้นักเรียนมานั่งแถวหน้าสุด รวมทั้งไม่ให้แสงสะท้อนจากหน้าต่างเข้ามารบกวนเวลาที่นักเรียนดูกระดานดำ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรจัดให้นั่งประมาณแถวที่ 2 หรือ 3 โดยนั่งมุมใดมุมหนึ่งของห้อง เพื่อให้นักเรียนสามารถมองครูและเพื่อนนักเรียนในห้องได้ทั่วถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายที่นั่งรถเข็น เมื่อจำเป็นต้องเรียนวิชาเกษตรและนักเรียนต้องปลูกผักสวนครัว ครูควรยกระดับแปลงผักให้สูงขึ้นจากพื้นและอยู่ในระดับเดียวกับที่นั่งเก้าอี้รถเข็น เพื่อให้นักเรียนสามารถปลูกผักได้สะดวก นอกจากนี้ ควรคำนึงถึงพาหนะที่ใช้ในการรับส่งนักเรียนจากบ้านไปโรงเรียนและจากโรงเรียนไปบ้าน ไปทัศนศึกษาและกิจกรรมอื่น ๆ ที่นักเรียนจะต้องเคลื่อนย้าย นอกจากนี้จะต้องมีการบริหารจัดการตารางเวลาเรียนและห้องเรียน เช่น ห้องเรียนสำหรับการเรียนร่วมควรอยู่ชั้นล่างของอาคาร พื้นห้องเรียนควรราบเรียบและมีการปรับระดับเพื่อความสะดวกในการใช้รถเข็น ห้องน้ำ โตะ เก้าอี้ และคำนึงถึงการถ่ายเทของอากาศ แสงจากธรรมชาติ แสงไฟ เป็นต้น

2. บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็ก ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรอื่นในโรงเรียน โรงเรียนทั่วไปที่มีการจัดการเรียนร่วมผู้บริหารจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในโรงเรียนที่จะเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเรียนร่วมในโรงเรียน หากโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการโรงเรียนไว้แล้ว ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องนำเสนอเรื่องการจัดการเรียนร่วมให้คณะกรรมการทราบและพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน ซึ่งควรประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครูทั่วไป ครูการศึกษาพิเศษ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรภายนอก เพื่อกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วม แนวทางการดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณ บทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และรูปแบบในการจัดการเรียนร่วม เมื่อคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียนประชุมกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมเรียบร้อยแล้ว ทางโรงเรียนต้องจัดการประชุมชี้แจงถึงนโยบายของโรงเรียนและมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยให้ถือเป็นปริมาณงาน พร้อมทั้งให้ทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและร่วมเป็นเจ้าของโครงการ นอกจากนี้ทางโรงเรียนต้องจัดทำป้ายประกาศ นำเสนอในลักษณะของโปสเตอร์ แผ่นพับ วีดีโอ หรือจัดป้ายนิเทศ เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง

รับทราบเกี่ยวกับนโยบาย ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองของเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องอาสา เป็นวิทยากร หรือหากมีกิจกรรมการดำเนินงานด้านคนพิการในสังคมที่สอดคล้องกับการจัดการ เรียนร่วมจะได้เผยแพร่ให้ทุกคนรับทราบ ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษต้องเป็นที่ปรึกษาซึ่งกัน และกัน โดยทำงานร่วมกันเป็นทีม

พชน สืบประสงค์(2552 : 1) กล่าวว่า สภาพแวดล้อม (E - Environment) แบ่งเป็น 2 ประเภท

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ควรจัดให้นักเรียนที่มีความบกพร่องเรียนใน สภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment : LRE) เช่น

1.1 การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ได้แก่ บริเวณภายนอก ชนิดของ ตัวอาคาร ทางเชื่อมอาคาร ทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ลานจอดรถ เก้าอี้กลางถนน ต้นไม้ ร่องน้ำ

1.2 การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคาร ได้แก่ ประตู สวิตช์ไฟ และปุ่มต่าง ๆ ทางลาด ระบบเตือนภัย บันได ลิฟท์ ทางเดินสาธารณะภายในตัวอาคาร พื้น แสงสว่าง ห้องน้ำ โทศัพท์ ทั้งการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในอาคารควรจัดให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดย คำนึงถึงความสะดวกและปลอดภัยเป็นสำคัญ

2. บุคคลสำคัญในชีวิตเด็ก ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรอื่นใน โรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมจะเป็นผู้นำ ดังนี้

2.1 จัดประชุมทุกคนในโรงเรียนเพื่อบอกว่าโรงเรียนมีโครงการเรียนร่วมและ จะต้องมีการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

2.2 สร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนพิการเรียนในโรงเรียน ให้ ครูทุกคน แม่ค้า ภารโรง ยาม ฯลฯ รับรู้และร่วมมือกันดูแลช่วยเหลืออย่างถูกวิธี

2.3 จัดให้มีคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรภายนอกร่วมกันกำหนดนโยบาย แนวทางดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณ บทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน

2.4 มีการประชาสัมพันธ์โครงการให้บุคลากรทุกคน และผู้เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อเกิดความร่วมมือกันในการทำงานกันเป็นทีม

ประดิษฐ์ ไชยภาพ (2552 : 1) กล่าวว่า สภาพแวดล้อม (E : Environment) หมายถึงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการปรับปรุงหรือพัฒนา แบ่งออก ได้ 2 ด้าน คือ

1. ด้านกายภาพ ได้แก่อาคารเรียน อาคารประกอบ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียนเช่น สนาม สวนหย่อม ทางเดิน ฯลฯ โดยโรงเรียนจะต้องจัดเตรียมสภาพแวดล้อมให้มีข้อจำกัดน้อยที่สุดเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนที่มีความบกพร่อง หรือพิการประเภทต่างๆ

2. สิ่งแวดล้อมด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก เช่น พ่อ แม่ ผู้ปกครองนักเรียน ทั้งเด็กพิการและเด็กปกติ ตลอดจน ผู้บริหาร ครูอาจารย์ กรรมการสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนจะต้องดำเนินการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี ตลอดจนแนวปฏิบัติในการดูแลช่วยเหลือเด็กพิการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุนให้การจัดการเรียนร่วมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่า ด้านสภาพแวดล้อม (E –Environment) หมายถึง การจัดหรือปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนร่วม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมชั้นในชั้นเรียนมากที่สุด การปรับสภาพอาคารต่าง ๆ และสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนแต่ละประเภท การจัดทำป้ายประกาศ โปสเตอร์ แผ่นพับ วิดีโอ เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ใช้สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก ปลอดภัย

2. บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็ก ผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียนเพื่อกำหนดนโยบายการจัดการเรียนร่วม การประชุมชี้แจงผู้ปกครองนักเรียนถึงแนวทางจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน การจัดประชุมคณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้รับทราบถึงนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน การประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดการให้ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษมีการทำงานเป็นทีม

3.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A –Activities)

เบญญา ชลธาร์นนท์ (2546 : 7 - 8) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน คือ กิจกรรมภายในและภายนอกห้องเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่จะช่วยให้นักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้รับการพัฒนา ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการหลักสูตร แบ่งออกเป็น

1.1 การปรับหลักสูตรทั่วไป คือ ปรับหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียนทั่วไปมาใช้กับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง เช่น สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นอาจปรับ

จากการวาดรูปมาเป็นการปั้นแทน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจปรับให้ไม่ต้องอ่านออกเสียง

1.2 การจัดทำหลักสูตรเฉพาะ คือ หลักสูตรที่เป็นแนวทางการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย (หลักสูตรสำหรับเด็กบกพร่องมากหรือหลักสูตรคู่ขนาน) ซึ่งถือเป็นหลักสูตรเฉพาะบุคคล โดยพิจารณาจากระดับของความพิการจากแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียน โรงเรียนอาจประยุกต์ตามแนวทางของกรมวิชาการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาหลายคนไม่สามารถเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรทั่วไปจึงจำเป็นต้องจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยเฉพาะ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ค่อนข้างรุนแรงจะต้องมีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะ ซึ่งไม่ใช่หลักสูตรตัดต่อหรือนำหลักสูตรในระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับมัธยมศึกษา สักส่วนของเนื้อหาหลักสูตรในชั้นประถมศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ทักษะพื้นฐาน เช่น การอ่านออกเขียนได้ เลขคณิต ความเข้าใจในภาษาที่สูงและเมื่ออยู่ในช่วงมัธยมศึกษาตอนปลายจะค่อย ๆ ลดลง แต่ถ้าเป็นเรื่องของทักษะการดำรงชีวิต ทักษะการเตรียมความพร้อมในด้านอาชีพจะต่ำในช่วงแรก ๆ แล้วจะค่อย ๆ เพิ่มมากขึ้น โดยการจัดเป็นชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนทั่วไปให้มีลักษณะคู่ขนานไปกับระดับชั้นเรียนที่เพื่อนนักเรียนทั่วไปเรียนอยู่

1.3 การจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมสอนทักษะเฉพาะที่จำเป็นให้แก่เด็กพิการหรือที่มีความบกพร่อง เช่น ทักษะการดำรงชีวิต ได้แก่ การรับประทานอาหาร การดูแลบ้านเรือน การทำความสะอาดร่างกาย การไปซื้อของ การใช้โทรศัพท์สาธารณะ การใช้บริการของไปรษณีย์ ธนาคาร ทักษะการอ่านเขียนอักษรเบรลล์ ทักษะการทำความสะอาดกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว ทักษะการใช้แว่นขยาย สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนออทิสติก ภาษามือสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นต้น

2. แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) เป็นแผนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องต้องการ เรียกชื่อย่อว่า IEP กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดทำ IEP ให้กับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นเฉพาะบุคคลทุกคน โดยต้องตรวจสอบเพื่อบ่งชี้จุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียน รวมถึงความต้องการจำเป็นพิเศษ นอกจากนี้

กระทรวงศึกษาธิการยังได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2545 โดยให้มีการจัดสรรงบประมาณแต่ละปีเป็นเงินอุดหนุนสำหรับคนพิการ ในอัตราที่มากกว่า แต่ไม่เกิน 5 เท่าของเงินอุดหนุนด้านสื่อและวัสดุการศึกษาที่จัดสรรให้แก่นักเรียนทั่วไปต่อคน

3. แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) เป็นแผนการสอนที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงสำหรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องคนนั้น ๆ ในวิชาหรือทักษะที่เป็นจุดอ่อน แผนการสอนเฉพาะบุคคลนี้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน IEP

4. การตรวจสอบทางการศึกษา (Educational Assessment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้วิธีการต่าง ๆ หลายวิธี ในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวกับนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ในการที่จะกำหนดปัญหาและหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหา 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ พฤติกรรม และร่างกาย รวมทั้งตัดสินใจเกี่ยวกับนักเรียนในเรื่องการส่งต่อ การคัดแยก การกำหนดประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การวางแผนการสอน และการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน

5. เทคนิคการสอน เทคนิคการสอนที่ควรนำมาใช้กับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นพิเศษ มีดังนี้

5.1 การวิเคราะห์งาน (Task Analysis) เป็นเครื่องมือ 2 อย่าง คือ เป็นเทคนิคการสอน และเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบหรือประเมินเด็กว่ามีทักษะในเรื่องนั้น ๆ แล้วหรือไม่ การวิเคราะห์งาน สามารถใช้ได้หลายกรณี โดยทั่วไปคนหลายคนเข้าใจผิดคิดว่างานวิเคราะห์งาน ใช้สอนเฉพาะทักษะ การดำรงชีวิตหรือการฝีมือ เช่น การสานนกด้วยไบบานเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงสามารถนำเทคนิคการวิเคราะห์งานไปใช้ในด้านการวิชาการได้ด้วย ในวิชาคณิตศาสตร์ หากต้องการสอนทักษะใหม่ ต้องมีการประเมินพื้นฐานความรู้เดิมของเด็กก่อนที่จะเริ่มสอนทักษะใหม่ ยกตัวอย่างเช่น ในการสอนบวก ซึ่งการบวกคือการรวมกัน $1+1 = 2$ ต้องมีทักษะเบื้องต้นที่เด็กควรจะต้องรู้ก่อนที่จะมาถึงทักษะตรงนี้ ในการวิเคราะห์งานจะช่วยให้ครูตรวจสอบได้ว่าเด็กจะต้องมีพื้นฐานวิชาความรู้อะไรก่อนมาเรียนเนื้อหา นี้ ดังนั้น ในการบวกเลขเด็กต้องรู้จักตัวเลข 0 ถึง 9 และรู้ความหมายและค่าของตัวเลขแต่ละตัว หากไม่รู้ค่าของจำนวนเด็กบวกเลขไม่ได้ นอกจากนี้เด็กต้องรู้จักและเข้าใจค่าประจำหลัก ในการสอนหลักเดียวครูอาจไม่ประสบปัญหาอะไร เช่น $1 + 1 = 2$ แต่เมื่อเป็นเลข 2 หลัก เด็กต้องรู้จัก หลักสิบ หลักร้อย หลักพัน จึงบวกเลขเพิ่มเติมขึ้นไปได้ ทุกอย่างมีกระบวนการของการใช้ทักษะการวิเคราะห์งานมาเป็นเทคนิคการสอน เพื่อให้ครูตรวจสอบและประเมินว่าเด็กมีพื้นฐานเพียงพอแล้วหรือไม่ ดังนั้น เวลาครูจะสอนเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่อง เด็กอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แต่มีความรู้พื้นฐาน

ในวิชาเลขอาจไม่ถึงระดับชั้นอนุบาล 3 ยังไม่รู้ค่าของเลขแต่ละตัว การที่ครูจะมาสอนเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จึงเป็นไปได้ สิ่งที่คุณครูทำได้ คือ พิจารณาว่าเด็กมีพื้นฐานความรู้อยู่ในระดับใด แล้วเริ่มต้นจากจุดนั้นขึ้นมาเรื่อยๆ

5.2 การสอนโดยเพื่อนช่วยสอน (Peer Tutoring) การสอนโดยเพื่อนช่วยสอน (Peer Tutoring) หมายถึง วิธีการสอนที่ให้เพื่อนนักเรียนช่วยสอนให้เพื่อเกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ แบบตัวต่อตัว หรือ 1 : 1 โดยเพื่อนช่วยสอนอาจเป็นนักเรียนชั้นสูงกว่าหรือนักเรียนชั้นเดียวกันอายุเท่ากัน แต่มีความสามารถสูงกว่ามาช่วยสอน

5.3 ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy System) ในการจัดการเรียนการสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อนในด้านวิชาการยังต้องอาศัยความร่วมมือของเพื่อนนักเรียนทุกคนในการส่งเสริมกำลังใจ และช่วยเหลืออำนวยความสะดวกเพื่อนนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องในเรื่องทั่วไป เช่น นำทางไปห้องเรียน ห้องน้ำ และโรงอาหาร อ่านหนังสือบนกระดานหรือแผ่นใส สื่อสารกับผู้อื่น เขียนตัวอักษรปกติให้ เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าระบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นการฝึกทักษะทางสังคมระหว่างเพื่อนนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องและนักเรียนทั่วไป การจัดการเรียนการสอนระบบเพื่อนช่วยเพื่อนจะทำให้เพื่อนนักเรียนเกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน นักเรียนทั่วไปได้เรียนรู้วิธีการช่วยเหลือบุคคลพิการหรือที่มีความบกพร่องที่ถูกต้องและเหมาะสม ในขณะเดียวกันนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้เรียนรู้วิธีการปฏิบัติต่อเพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกแก่ตนเองอย่างถูกวิธี อย่างไรก็ตาม ครูผู้จัดการเรียนการสอนระบบเพื่อนช่วยเพื่อนพึงระมัดระวังปัญหาบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้ ตัวอย่างเช่น นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องรอคอยเวลาที่จะมีผู้มาช่วยเหลือตลอดเวลา ส่วนนักเรียนผู้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อนช่วยเพื่อนอาจทุ่มเทเวลาในการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้เพื่อนมากเกินไป ในทางตรงกันข้ามนักเรียนผู้นั้นอาจเกิดความรำคาญและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเพื่อนได้ ในบางกรณีนักเรียนผู้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อนช่วยเพื่อนต้องการจะช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้เพื่อนอย่างเต็มที่ หรือเกิดความรู้สึกว่าหากทำงานร่วมกันกับเพื่อนอาจต้องใช้เวลามากกว่า จึงทำกิจกรรมต่างๆ แทนเพื่อนเกือบทุกกิจกรรม อาจส่งผลให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเกิดความรู้สึกว่าตนเองทำอะไรไม่ได้ดีพอและรู้สึกว่าตนเองค้อยค่าไปในที่สุด ดังนั้นครูผู้จัดการเรียนการสอนระบบเพื่อนช่วยเพื่อนจึงควรให้ความรู้ในการปฏิบัติตนระหว่างเพื่อนให้เข้าใจก่อน หากพบว่าเกิดปัญหาใด ๆ ครูควรช่วยเหลือและแนะนำเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนระบบดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

6. การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนในปัจจุบันใช้วิธีการทบทวนและปรับ IEP ปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง รวมทั้งมีการรายงาน

ความก้าวหน้าของนักเรียนโดยสรุปจาก IIP ที่ใช้สอนเด็กในแต่ละสาระการเรียนรู้ ทักษะ และ กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะมีการระบุว่าประเมินโดยวิธีใดและใช้เกณฑ์อะไร โดยอาจนำเสนอในรูปแบบของกราฟแท่ง กราฟเส้นประกอบการบรรยาย หรือคิดเป็นคะแนนและเกรดในชั้นประถมศึกษา ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษที่ร่วมกันสอนนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเรียนร่วมอาจ แยกกันประเมินผลนักเรียน กล่าวคือ ครูแต่ละคนประเมินผลและให้เกรดนักเรียนเฉพาะส่วนของ ตนเอง พร้อมทั้งมีรายละเอียดเกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง ประกอบด้วย แล้วจึงนำผลการประเมินของครูแต่ละคนมาตัดสินใจร่วมกัน วิธีนี้จะทำให้ผลการ เรียนของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย รวมถึงพ่อแม่ของ ตัวนักเรียนเอง

7. การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน นอกจากกิจกรรมการเรียน การสอนที่ครูจัดภายในชั้นเรียนและภายในโรงเรียนแล้ว ยังมีกิจกรรมนอกโรงเรียน ซึ่งทาง โรงเรียนควรมีการบริหารจัดการในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัย ยานพาหนะ ที่พัก ฯลฯ เพื่อ ช่วยให้การเข้าร่วมกิจกรรมนอกสถานที่ของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นไปอย่างมี คุณภาพและประสิทธิภาพ ลักษณะกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น ในวิชาพลศึกษาจัดให้นักเรียนพิการ หรือที่มีความบกพร่องได้เข้าร่วมกิจกรรมกับนักเรียนทั่วไปในสนามเด็กเล่น กิจกรรมห้องสมุดให้มีการปรับห้องสมุดโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information and Communication Technology : ICT) เข้ามาใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้คนพิการทุกประเภทมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จัดให้มีบริการหนังสือในรูปแบบของหนังสือเสียง เป็นต้น

8. การประกันคุณภาพ โรงเรียนควรจัดตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพการ จัดการเรียนร่วมขึ้น และมีการจัดกิจกรรมการประกันคุณภาพ ในการจัดกิจกรรมการประกัน คุณภาพนั้นจะต้องมีการประชุมเพื่อทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกกลุ่ม ถือว่าการประชุมหรือการ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการประกันคุณภาพการจัดการเรียนร่วมเป็นกิจกรรมแรกที่ คณะกรรมการการประกันคุณภาพการจัดการเรียนร่วมจะต้องทำ จากนั้นควรมีการให้ข้อมูล สารสนเทศแก่บุคลากรทุกคนให้รับทราบ โดยมีวิธีการดังนี้

8.1 จัดป้ายนิเทศ เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียน ซึ่งควร จัดเป็นระยะ ๆ แสดงให้เห็นผลการดำเนินงานของการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

8.2 จัดทำแผ่นพับเพื่อประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรใน โรงเรียนและบุคลากรทั่วไป ได้รับทราบ

8.3 จัดประชุมครู/ผู้ปกครอง/นักเรียน เพื่อให้รับทราบในเรื่องการประกัน คุณภาพของการจัดการเรียนร่วม

8.4 จัดอบรมครูให้มีความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนร่วม ความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ โดยอาจเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญมาบรรยาย

8.5 ส่งครู/บุคลากรไปอบรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการความรู้ในด้านการจัดการเรียนร่วม การศึกษาพิเศษ ตามหน่วยงานต่าง

9. การรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียน

ปฏิทินงานการรับคนพิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2543 หน้า 38 – 39)

เดือน	การปฏิบัติงาน
พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์	สถานศึกษาประกาศรับสมัครคนพิการเข้าเรียน โดยประชาสัมพันธ์ และแจ้งระยะเวลาให้รับทราบทั่วกัน
มีนาคม	1. จำแนกและคัดแยกคนพิการตามความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยร่วมมือและประสานงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด แพทย์ นักจิตวิทยา นักการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องที่เหมาะสม เป็นต้น 2. ส่งต่อคนพิการเข้ารับการศึกษิตตามความสามารถและความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละบุคคล โดยคำนึงถึงความสะดวก และใกล้บ้านเป็นสำคัญ และประสานงานกับสถานพยาบาล เพื่อส่งต่อเข้ารับบริการฟื้นฟูบำบัดในกรณีที่เป็น
เมษายน	1. เตรียมพร้อมในด้านความรู้หรือเจตคติให้กับบุคลากร เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยการอบรมหรือประชุม 2. เตรียมพร้อมในด้านสื่อ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน 3. จัดตั้งคณะกรรมการการจัดการศึกษาระดับโรงเรียน
พฤษภาคม	จัดตั้งคณะจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคน
พฤษภาคม-ตุลาคม	1. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่ได้จัดทำไว้เพื่อพัฒนาคนพิการให้เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพ 2. ติดตามและประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อเป็นการประกันคุณภาพว่าการศึกษาและการบริการที่คนพิการได้รับมีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละบุคคล

10. การจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริม

จำนวนเด็กที่ครูสอนเสริมจะต้องให้บริการควรเริ่มจากจำนวน 5 – 6 คน ในสัปดาห์แรก ๆ แล้ว ค่อย ๆ เพิ่มจำนวนเด็กขึ้นในสัปดาห์ต่อมาทีละสัปดาห์ แต่ควรจัดให้บริการตามจำนวนที่ต้องรับผิดชอบภายใน 6 สัปดาห์ การค่อย ๆ ทอยจัดบริการให้แก่เด็กเช่นนี้ จะช่วยผ่อนคลายความยุ่งยากในการที่จะต้องจัดตารางเวลาให้บริการแก่เด็ก ครูสอนเสริมจะต้องประสานงานกับครูทั่วไปทุกชั้นเรียนที่เด็กกระจายอยู่ และจัดเวลาในแต่ละวันให้กับตนเองได้มีเวลาสำหรับเตรียมการก่อนเด็กมารับบริการที่ห้องสอนเสริม หรือก่อนที่ครูสอนเสริมจะเข้าไปให้บริการในชั้นเรียน จัดให้มีเวลาที่จะให้คำแนะนำปรึกษาหารือกับครูคนอื่น ๆ การจัดตารางเวลาที่จะทำให้ทุกฝ่ายยอมรับเป็นสิ่งที่ยาก ฉะนั้นครูสอนเสริมจึงต้องคำนึงถึงเด็กว่า ตารางเวลาที่จัดให้กับเด็กที่รับผิดชอบแต่ละคนนั้น เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของเด็ก รวมทั้งตัวครูด้วย

รูปแบบการจัดตารางเวลา

รูปแบบที่ 1 เป็นการจัดให้นักเรียนแต่ละคนมารับบริการครั้งละไม่เกินครึ่งชั่วโมง แต่เด็กสามารถมารับบริการได้มากกว่า 1 ครั้งขึ้นไปในหนึ่งวัน ในการจัดตารางเวลาการให้บริการเช่นนี้ ครูสอนเสริมเน้นการให้บริการการสอนโดยตรงกับเด็ก โดยใช้สิ่งเสริมแรงและให้นักเรียนมีโอกาสทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง

รูปแบบที่ 2 หากครูผู้ช่วยในห้องสอนเสริมอยู่ด้วยจะทำให้ครูสอนเสริมมีโอกาสได้ไปสังเกตนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องขณะเด็กอยู่ในชั้นเรียนปกติ หรืออาจมีเวลาตรวจสอบนักเรียนเป็นรายบุคคลได้มากขึ้น หรืออาจให้คำแนะนำกับบุคลากรอื่นได้มากยิ่งขึ้น

รูปแบบที่ 3 ครูสอนเสริมจะให้บริการแก่นักเรียน 2 คน หรือ 3 คน ในขณะเดียวกันเป็นเวลาประมาณ 30 นาที โดยเป็นการสอนเฉพาะบุคคล ถึงแม้เด็กนักเรียนในกลุ่มแต่ละกลุ่มที่มาจะคล้ายคลึงกันแต่ไม่เหมือนกัน ครูจึงจำเป็นต้องสอนเป็นเฉพาะบุคคล

พัชนี สืบประสงค์ (2552 : 2) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน (A – Activities) นั้นควรดำเนินการดังนี้

1. หลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กบกพร่องมาก (Severe)
2. หลักสูตรทั่วไปแต่ปรับบางวิชา
3. หลักสูตรเพิ่มเติม เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจัดให้มีการเรียนรู้ในเรื่องความคุ้นเคยในสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (O & M) เรียนรู้อักษรเบรลล์ ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้เรียนภาษามือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาให้เรียนรู้หลักสูตร การช่วยเหลือตนเอง การดูแลสุขลักษณะของตนเอง เช่น การสระผม ฯลฯ สำหรับ

เด็กออทิสติกให้พิจารณาว่าจะนำหลักสูตรอะไรให้เรียน ซึ่งอาจจะมี 3 เรื่อง คือ หลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กรุนแรง หลักสูตรที่เด็กเรียนได้ปานกลาง (Moderate) ไม่เน้นวิชาการเช่น คณิตฯ ศิลปะ พลศึกษา ซึ่งถือว่าไม่ใช่วิชาการหรืออาจไม่อยู่ในชั้นเรียนร่วมได้บางเวลา เด็กที่เรียนได้ ปานกลางทำเป็นคู่ขนานได้ เด็กเรียนร่วมได้ให้ใช้หลักสูตรทั่วไปแต่ต้องปรับบางช่วงวิชา เช่น เด็กตาบอดไม่ต้องคัดไทย เด็กหูหนวกไม่ต้องเรียนคณิตฯ เป็นต้น โดยอาจจัดทำในลักษณะของการบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่าควรมีเรื่องอะไรบ้าง เป็นต้น ซึ่งต้องกำหนดไว้ใน IEP และต้องเขียนบอกว่าจะให้บริการอะไรบ้าง โดยดำเนินการให้ครอบคลุมในหัวข้อต่อไปนี้ คือ

3.1 การทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล : IEP และแผนการสอนเฉพาะบุคคล : IIP

3.2 การจัดการเรียนการสอน โดยนำเทคนิคการสอนต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์งาน (Task Analysis)

3.3 การให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ระบบเพื่อนช่วยตัว การเรียนแบบร่วมมือกัน (Cooperative)

3.4 การสอนเสริม การจัดการพฤติกรรมในชั้นเรียน

3.5 การรายงานความก้าวหน้าของผู้เรียน

ประดิษฐ์ ไชยภาพ (2552 : 2) การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน (A : Activities) หมายถึงการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ปรับหลักสูตรให้เหมาะสมแก่เด็กพิการ การจัดทำหลักสูตรเฉพาะ และหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อสอนทักษะที่จำเป็นแก่เด็กพิการ

2. การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)

3. การวัดผล ประเมินผล และการรายงานผล เพื่อทราบความก้าวหน้าของนักเรียนพิการโดยการสรุปผลจากแผนการสอนเฉพาะบุคคล

4. การประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนควรจัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม เช่นเดียวกับการประกันคุณภาพของการเรียนการสอนนักเรียนปกติ

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่า . ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A –Activities) หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งกิจกรรมภายในและกิจกรรมภายนอกห้องเรียนเป็น

ส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ที่จะช่วยให้นักเรียนทั่วไปและนักเรียนที่มีความบกพร่องได้รับการพัฒนาทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ได้แก่ การปรับหลักสูตรบางวิชาให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การตรวจสอบทางการศึกษา การจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมสอนทักษะเฉพาะที่จำเป็นให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท การนำเอาเทคนิคการสอนต่าง ๆ มาใช้สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การติดตามและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การดำเนินการประกันคุณภาพการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน โรงเรียนจัดให้มีบริการสอนเสริมแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และการปรับเกณฑ์การวัดผลให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

4.4 ด้านเครื่องมือ (T-Tools)

เบญญา ชลธารันนท์ (2546 : 9 - 11) กล่าวว่า เครื่องมือ หมายถึง สิ่งที่น่ามาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนร่วมช่วยให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการช่วยสนับสนุนให้นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เครื่องมือดังกล่าวหมายถึงดังต่อไปนี้

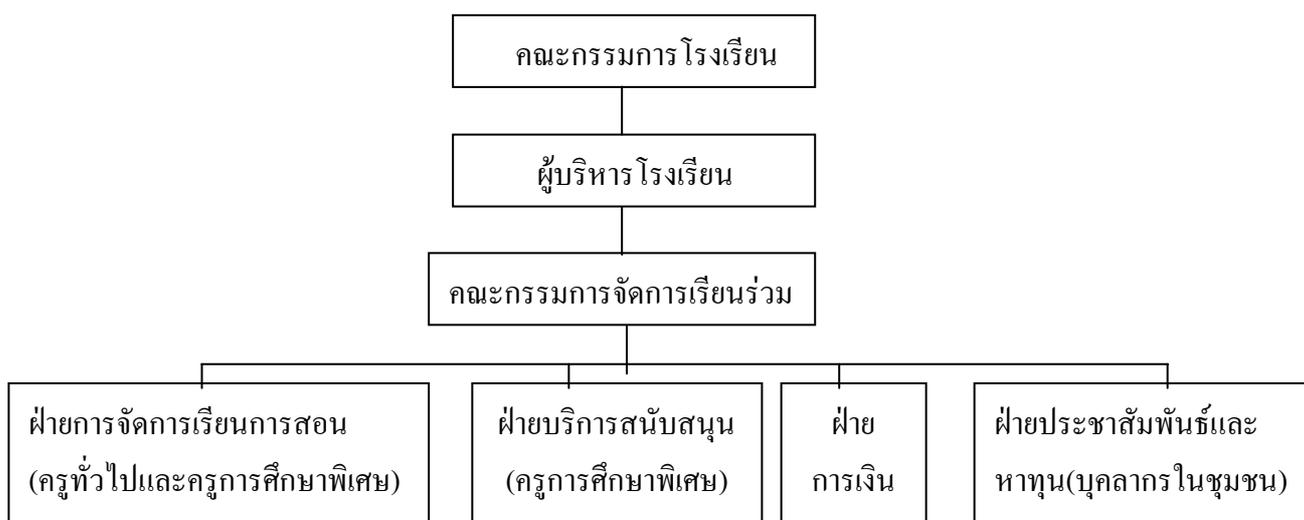
1. นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นการกำหนดทิศทางในการปฏิบัติและระบบการให้บริการที่ชัดเจนทำให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนและบุคคลทั่วไป รวมทั้งพ่อแม่รับรู้ที่โรงเรียนมีโครงการเรียนร่วม ซึ่งควรกำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาล

2. งบประมาณ โรงเรียนจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะ เพื่อการจัดการเรียนร่วมให้กับเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่อง ซึ่งต้องมีการสรรหาแหล่งเงิน อาจได้มาจากงบประมาณจากต้นสังกัด มีการจัดสรรงบประมาณ มีระบบบัญชีและการตรวจสอบ มีการวิเคราะห์งบประมาณ

3. ระบบการบริหารจัดการ หากทางโรงเรียนได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการโรงเรียนไว้แล้ว ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องนำเสนอเรื่องการจัดการเรียนร่วม จัดตั้งคณะกรรมการวางแผนโดยนำเสนอให้มีการแต่งตั้งผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าร่วมเป็นกรรมการเพิ่มอย่างน้อย 1 คน และในคณะกรรมการโรงเรียนควรมีผู้ปกครองของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าร่วมในคณะกรรมการด้วยอย่างน้อย 1 คน จัดประชุมบุคลากรและผู้ปกครองนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำ

โรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียน กำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วมเพื่อนำเสนอผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการโรงเรียน กำหนดแนวทางการดำเนินงานจัดสรรงบประมาณ กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น สาธารณสุข โรงพยาบาล หรือนักจิตวิทยา เป็นต้น แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วมแทนหัวหน้าโครงการทำหน้าที่ประสานงานและเลขานุการของคณะกรรมการจัดการเรียนร่วม 1 คน แต่งตั้งคณะจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลประมาณ 5 – 7 คนต่อเด็ก 1 คน โดยมีผู้อำนวยการ/ครูใหญ่หรือผู้ช่วยเป็นประธาน และมีครูหรือตัวแทนครูที่สอนนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง ครูการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครอง นักจิตวิทยา ผู้เชี่ยวชาญอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น นักกายภาพบำบัด นักแก้ไขการพูดและภาษา และพ่อหรือแม่ของเด็กร่วมเป็นกรรมการ โดยให้ครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้ประสานงานในการจัดทำ IEP และดำเนินการสอนตาม IEP โดยจัดทำ IIP สำหรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง

3.1 โครงสร้างระบบการบริหารจัดการเรียนร่วม

คณะกรรมการจัดการเรียนร่วม ควรประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้แทน เช่น ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จะทำหน้าที่เป็นประธานของคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมในการประชุมทุกครั้ง โดยมีหัวหน้าโครงการการเรียนร่วมเป็นเลขานุการของคณะกรรมการจัดการเรียนร่วม
2. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูดและภาษา นักตรวจวัดการได้ยิน และนักวิชาชีพต่าง ๆ ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการให้บริการแก่นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง

3. ครู หมายถึง ผู้ที่จบทางการศึกษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สอนนักเรียน พิกการหรือที่มีความบกพร่องเรียนร่วม โดยทั่วไปจะเป็นครูประจำชั้นและเป็นผู้แทนของครู คนอื่น ๆ ที่สอนวิชาต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ครูสอนวิชาพิเศษ เช่น ครูพลศึกษา ครูสอน คอมพิวเตอร์

4. ครูการศึกษาพิเศษ หมายถึง ผู้ที่จบทางการศึกษาพิเศษหรือครูทั่วไปที่เคย ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทำหน้าที่สอนนักเรียนในชั้นเรียน พิเศษหรือร่วมกับครูทั่วไปสอนนักเรียนพิกการหรือที่มีความบกพร่องเรียนร่วมหรือให้บริการทางการศึกษาแก่นักเรียนในห้องเรียนเสริม

5. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนทั่วไปและผู้ปกครองของนักเรียน พิกการหรือที่มีความบกพร่องที่นำบุตรหลานเข้ามาเรียนร่วมในโรงเรียน

6. บุคลากรภายนอก หมายถึง บุคคลซึ่งสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นหรือให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนได้ เช่น ผู้อำนวยการเขตที่ โรงเรียนนั้นตั้งอยู่ หรือผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้แทนสาธารณสุขของเขต เป็นต้น

เมื่อมีคณะกรรมการ โรงเรียนและได้จัดตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมแล้ว สิ่ง ที่ คณะกรรมการควรจะต้องตระหนักถึงความสำคัญในการทำงานขั้นต่อไป คือ การสำรวจข้อมูล ด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ดังนั้น การจัดระบบข้อมูลจำนวนนักเรียน ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลเกี่ยวกับ หน่วยงานต่าง ๆ ที่จะเป็นเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน และข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก การบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องจัดทำขึ้น ต่อจากนั้นก็ควรมีการกำหนดปฏิทินงานขึ้นเพื่อให้เห็นขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนและทุกคน ในโรงเรียนได้รับทราบว่าจะใช้เวลาใดจะทำการดำเนินงานอะไรบ้าง

4. การจัดระบบข้อมูล

ระบบข้อมูลเป็นความจำเป็นพื้นฐานที่ต้องนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการ ทำงาน ได้แก่

4.1. ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนพิกการหรือที่มีความบกพร่องที่เรียนร่วม โรงเรียน จะต้องมึข้อมูลนักเรียนพิกการหรือที่มีความบกพร่องในด้านต่าง ๆ ที่สามารถเรียนร่วมได้ เพื่อนำมา วางแบบในการจัดการศึกษา การมีข้อมูลดังกล่าวจะนำไปสู่การประกันโอกาสทางการศึกษาให้แก่ นักเรียนเหล่านี้ไม่ให้ตกหล่น สามารถนำมาวางแผนในการจัดชั้นเรียนและการเตรียมบุคลากร ในบางจังหวัดได้มีการสำรวจข้อมูลนักเรียนพิกการหรือที่มีความบกพร่องและจัดทำเป็นแฟ้มข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับเด็กเป็นเฉพาะบุคคล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก

4.2. ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร ได้แก่ การสำรวจจำนวนครูการศึกษาพิเศษที่มีวุฒิทางด้านการศึกษาพิเศษหรือผ่านการอบรม จำนวนครูที่เรียนมาทางด้านจิตวิทยา เพื่อนำมาวางแผนจัดครูให้ทำการสอนตรงตามความรู้ความสามารถ และนำมาวางแผนในการพัฒนาบุคลากรเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

4.3. ข้อมูลเครือข่าย ได้แก่ ข้อมูลของหน่วยงาน สถาบันการศึกษาสมาคมองค์กร มูลนิธิที่สามารถจะนำมาเป็นประโยชน์ในการนำมาเป็นเครือข่ายในการทำงาน เป็นการช่วยพัฒนาบุคลากร การช่วยเหลือฟื้นฟู บำบัด การสนับสนุนทรัพยากร สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก การมีข้อมูลเหล่านี้มาใช้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานด้านนี้ ควรจัดทำไว้อย่างเป็นระบบให้สามารถนำมาใช้ได้เป็นอย่างดี

4.4. ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อนำมาวางแผนในการจัดหาสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอต่อความต้องการ ได้แก่ เครื่องช่วยฟัง คอมพิวเตอร์ โปรแกรมซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมพัฒนาการ แก้อั้วรตเงิน ทางเดิน ห้องน้ำสำหรับนักเรียนพิการ เป็นต้น

5. การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล

โรงเรียนจะต้องจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลและแผนพัฒนาบุคลากร อาทิเช่น การกำหนดผู้รับผิดชอบการเรียนการสอนนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องโดยตรง และให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม การสำรวจนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องว่ามีจำนวนเท่าใดต้องใช้บุคลากรเท่าใด จัดประชุมครู บุคลากร และผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง การจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับเด็กพิการ ให้ความรู้กับครู บุคลากรอื่น ๆ และผู้ปกครองอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษมาให้ความรู้หรือส่งครูไปอบรมกับหน่วยงานภายนอก การจัดกิจกรรมเข้าค่ายในโรงเรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เป็นต้น

4.1 การสื่อสารภายในองค์กร

ทางโรงเรียนต้องมีการจัดระบบสื่อสารภายในองค์กรร่วมกับบุคลากรทุกคน โดยผู้บริหารมีการจัดประชุมสัมมนาคณะกรรมการโรงเรียน ครู บุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครอง เพื่อหาวิธีการจัดระบบการสื่อสารภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้รับฟังปัญหาของทุกคน บุคลากรทุกคนเริ่มตั้งแต่ผู้บริหาร ครู บุคลากรอื่น และผู้ปกครอง ต้องมีการได้รับการสื่อสารอย่างทั่วถึงทุกคน และควรมีการให้ข้อมูลตอบกลับด้วย เป็นการสื่อสารที่ไม่ได้มีลักษณะเหมือนการสั่งการจากบนลงล่าง โดยมีนโยบายในการสื่อสารภายในองค์กรอย่างชัดเจน

4.2 การประสานงานกับบุคคลอื่น

การช่วยเหลือนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นหน้าที่ของหลาย ๆ ฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง แพทย์ เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ รวมไปถึงจนถึงเพื่อนครูในโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนทั่วไป และบุคคลอื่น ๆ ในชุมชน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของครูที่ต้องใช้รูปแบบที่ จะต้องประชาสัมพันธ์งานของตน และขอความช่วยเหลือจากบุคคลต่าง ๆ ด้วยเทคนิควิธีที่เหมาะสมแก่กาลเทศะ

4.3 การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน

ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยมีการประเมินความพึงพอใจในการบริหารงานและการปฏิบัติงานของผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร และนำผลมาปรับปรุงโดยสำรวจด้วยแบบสอบถาม หรือแบบสัมภาษณ์หรือทั้ง 2 อย่าง

4.4 กฎกระทรวง ได้แก่ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พุทธศักราช 2545 และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2545 เป็นเครื่องมือในการกำหนดให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อนำมาใช้ในการเรียนร่วมและกำหนดให้มีการจัดสรรงบประมาณแต่ละปีเป็นเงินอุดหนุนด้านสื่อ และวัสดุการศึกษาที่จัดสรรให้แก่แก่นักเรียนทั่วไปต่อคน

4.5 เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง เทคโนโลยีที่คนพิการใช้ ซึ่งได้มีการพัฒนาและการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีเพื่อช่วยให้นักพิการดำรงชีวิตอิสระสามารถปฏิบัติงานและผลิตรายงานต่าง ๆ ออกมาได้ เรียกว่า เทคโนโลยีอำนวยความสะดวก โดยอาจจะเป็นเทคโนโลยีระดับพื้นฐาน หรือระดับสูง ก็ได้

4.6 สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง อุปกรณ์ เครื่องมือ โครงสร้างทางสถาปัตยกรรม สิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยให้นักพิการแต่ละประเภทได้รับการศึกษาโดยสะดวกและสอดคล้องตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล

4.7 สื่อ หมายถึง สื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาหรือเครื่องมือช่วยให้นักพิการเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เกิดความเข้าใจดีขึ้นและรวดเร็ว

4.8 บริการ หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษาของคนพิการ

แต่ละประเภท เช่น บริการฝึกอบรม บริการเตรียมความพร้อมทางการเรียนรู้ บริการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

4.9 ตำรา อาจจัดทำในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือไปจากตัวพิมพ์ เช่น หนังสือเสียงสำหรับคนตาบอด และนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เป็นต้น

4.10 ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หมายถึง มาตรการอื่นที่นอกเหนือจากสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของคนพิการ

4.11 ครูการศึกษาพิเศษ หมายถึง ครูที่ได้รับการศึกษาสาขาการศึกษาพิเศษในระดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเดินสอน ครูสอนเสริม หรือครูสอนนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องในชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนทั่วไป

พจน์ สืบประสงค์ (2552 : 3) กล่าวว่า เครื่องมือ (T - Tools) คือ สิ่งที่นำมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนร่วมช่วยให้นักเรียนพิการ หรือที่มีความบกพร่องเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งได้แก่

1. ด้านงบประมาณ จัดสรรงบประมาณ
2. ด้านวิสัยทัศน์/พันธกิจ/ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ควรกำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาล
3. การจัดหาบริการ เช่น การใช้บริการผ่านคู่มือ โดยประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษให้บริการคู่มือ บริการสอน เช่น เด็กตาบอดต้องให้บริการในเรื่องสื่อ อุปกรณ์ที่จำเป็น และควรจัดครูการศึกษาพิเศษมาสอนทักษะเสริมที่จำเป็น เช่น ทักษะการอ่านและเขียนอักษรเบรลล์ ทักษะการเคลื่อนไหว

4. ระบบการบริหารจัดการ ผู้บริหารโรงเรียนต้องนำเสนอเรื่องการจัดการ เรียนร่วม จัดตั้งคณะกรรมการวางแผน โดยนำเสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน โดยให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วม กำหนดแนวทางการดำเนินงานจัดสรรงบประมาณ กำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน กำหนดรูปแบบในการจัดการเรียนร่วม และร่วมมือกับหน่วยงาน และบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ประดิษฐ์ ไชยกาพ (2552 : 3) กล่าวว่า เครื่องมือ (T : Tools) หมายถึงสิ่งที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนร่วมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่

1. นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ฯลฯ

2. ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ.2550 – 2555 กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545 ฯลฯ

3. บุคลากร ได้แก่ผู้บริหาร ครูอาจารย์ แพทย์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการ

4. หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน มูลนิธิ สมาคม ที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการ

5. งบประมาณ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการ โดยปกติจะได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน สถานศึกษาจำเป็นต้องแสวงหาความร่วมมือในการสนับสนุนงบประมาณด้านการเงิน สื่อ เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับเด็กพิการ จากสถาบัน องค์กรเอกชนและจากบุคคลทั่วไป

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ ด้านเครื่องมือ (T-Tools) หมายถึง การจัดหาหรือจัดทำสิ่งๆ ที่นำมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนร่วม เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความบกพร่องเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ได้แก่ การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อเป็นทิศทางในการปฏิบัติงาน การจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะสำหรับการจัดการเรียนร่วม การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมให้เพียงพอและมีคุณภาพ การประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม การจัดหาสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ตามความเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละประเภท การจัดระบบโครงสร้างการบริหารจัดการเรียนร่วม การจัดระบบข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในด้านต่างๆ การจัดหางบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ จากชุมชนและหน่วยงานอื่น การจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษให้พอเพียง และให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกได้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละประเภท

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นันทิยา ชัยนิคม (2535) ได้ศึกษาวิเคราะห์เพื่อประเมินโครงการโรงเรียนตัวอย่างการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา กับเด็กปกติ พบว่า โรงเรียนในกลุ่มทดลองสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอน เพื่อการเรียนร่วมในด้านต่างๆ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ในด้านความพร้อมของโรงเรียน ความร่วมมือ และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

และชุมชน การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคลากรมีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่และบุคลากร ทำให้การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในการเรียนร่วมประสบผลสำเร็จ

สุพัตรา ไหลสกุล (2539) ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร พบว่า การพัฒนาหลักสูตร ใช้หลักสูตรของกรมวิชาการ โดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอน มีการสนับสนุนการใช้หลักสูตร ให้ความรู้แก่ครูและจัดหาเอกสารหลักสูตรได้ ด้านการจัดการเรียนการสอนมีการเตรียมการสอน โดยจัดทำตารางสอนและแผนการสอน ส่งเสริมการสอนโดยจัดบริการสื่อ และจัดสอนส่งเสริมแบบตัวต่อตัว

สหัทธ์ เจริญยศ (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติของครูและ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเรียนร่วม ในโรงเรียนวัดโพคยกับโรงเรียนราชวินิต พบว่า 1. ครู และผู้ปกครองนักเรียนมีความต้องการและปัญหาต่อการเรียนร่วมในระดับมาก แต่ครูมีเจตคติที่ดี ผู้ปกครองมีเจตคติปานกลางต่อการเรียนร่วม 2. ครูอยู่ในโรงเรียนที่มีสถานภาพต่างกันมีความ ต้องการต่อการเรียนร่วมแตกต่างกัน แต่มีปัญหาและเจตคติต่อการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน 3. ผู้ปกครองนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความต้องการ ปัญหาและเจตคติต่อการเรียนร่วมแตกต่างกัน

พัชรี จิวพัฒนกุล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาพิเศษของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม กาฬสินธุ์ และร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านนิเทศการศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมมีปัญหาระดับมาก สภาพความต้องการการจัดการศึกษาพิเศษ ทั้ง 7 ด้าน โดยรวมมีความต้องการปานกลาง

2. สภาพปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ ที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีความเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านนิเทศการศึกษาผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. สภาพความต้องการการจัดการศึกษาพิเศษที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมศักดิ์ โสรถาวร (2543) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะ การเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า

1. การดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ในการจัดการด้านอาคารสถานที่ การคัดแยกเด็กและด้านการสื่อสารการเรียนการสอน แต่สำหรับด้านเทคนิควิธีสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. สภาพปัญหาในการจัดการเรียนร่วมของเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ แต่สำหรับด้านการจัดการมีปัญหาลดอยู่ในระดับน้อย

นิตยา นิลอุทา (2544) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า ทักษะคติของผู้บริหาร ของครูผู้สอนของเด็กปกติ และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิรัตน์ วิทยานุกัณ (2545) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษ รูปแบบการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาด้านอาคารสถานที่ สภาพอาคารเรียนและอาคารประกอบไม่เหมาะสม ไม่เอื้อต่อการเรียนร่วม โดยเฉพาะนักเรียนที่พิการ

2. ปัญหาด้านบุคลากร ครูส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิหรือไม่ผ่านการอบรมด้านการศึกษาพิเศษ จึงไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนร่วม

3. ปัญหาด้านนักเรียน

4. ปัญหาด้านผู้ปกครอง

5. ปัญหาด้านแผนการสอนและโครงการสอน

6. ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล

เนตรทิพย์ เจริญวัย (2546) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาและแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเรียนร่วมในโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการ เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหามากที่สุด คืองาน

วัตถุประสงค์หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือ งานห้องสมุดและงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยปัญหาน้อยที่สุด คือ งานจัดการเรียนการสอน

จินตนา อัมพรภาค (2546) ศึกษาเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการเรียนรู้ร่วมกัน เทคนิควิธีสอนต่าง ๆ ไม่สามารถนิเทศให้คำปรึกษาได้ และมีผู้บริหารโรงเรียนบางส่วนปฏิเสธไม่ยอมรับเด็กเข้าเรียนเนื่องจากเห็นว่าเป็นภาระเพิ่มขึ้น ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เทคนิควิธีการและขาดประสบการณ์ในการพัฒนาเด็กแต่ละประเภททำให้ครูขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ขาดความร่วมมือจากผู้บริหารและครูในโรงเรียนเดียวกันจึงไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

จิรภัทร แจ้งชัยภูมิ (2548) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าทุกด้านที่ศึกษา คือ ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้าง ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทักษะการบริหาร ด้านระบบการบริหาร ด้านค่านิยมร่วมของกลุ่ม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

เดนติ (Denti : 1990,อ้างถึงใน สมศักดิ์ โสรถาวร : 2543) ทำการวิจัยเรื่องเจตคติของนักการศึกษาที่มีต่อการเรียนร่วมของเด็กพิการอย่างมากในชั้นเรียนปกติ พบว่า เด็กพิการสามารถเรียนได้ดีเท่ากับเด็กปกติ ถ้าครูที่ได้รับการฝึกฝนเกี่ยวกับการเรียนการสอนเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติมาเป็นอย่างดี

มายล์ (Myles : 1989,อ้างถึงใน สมศักดิ์ โสรถาวร : 2543) ทำการวิจัยเรื่อง ความเห็นพ้องในการจัดการเรียนร่วมของนักศึกษาเกี่ยวกับเด็กปกติในส่วนที่ให้การยอมรับให้มีการเรียนร่วมกับเด็กปกติและเด็กไม่ปกติ ด้านความสามารถและพฤติกรรม พบว่า ครูโดยทั่วไปมีความต้องการที่ให้ความช่วยเหลือเด็กพิการอยู่แล้วการเรียนการสอนเด็กพิการจึงเป็นไปได้เป็นอย่างดี

ไบรท์ (Bright : 1986,อ้างถึงใน สมศักดิ์ โสรถาวร : 2543) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของโครงการแบบเรียนร่วมที่ประสบความสำเร็จโดยได้จัดทำแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของโครงการที่ประสบความสำเร็จ ส่วนที่สองเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อโครงการเรียนร่วม โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมที่จัดว่าเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 85 คน และครูปกติจำนวน 85 คน ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมส่งคำตอบกลับมาคิดเป็นร้อยละ 75 และครูปกติร้อยละ 39 มีความเห็นว่า โครงการที่ประสบความสำเร็จนั้น จะมีลักษณะทั่วไป 3 ประการ คือ 1. เจตคติที่ดีต่อการเรียนร่วม 2. การจัดประสบการณ์

ให้ได้รับการฝึกให้มีความคุ้นเคย 3. การจัดให้บริการเสริมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ร่วม และนอกจากนั้น พบว่าการจัดประสบการณ์ให้ได้รับการฝึกเพื่อทำความคุ้นเคย สักส่วนของครูต่อนักเรียนที่เหมาะสม ซึ่งไม่แตกต่างจากชั้นเรียนปกติ และการประเมินผลเด็กได้โดยเร็วที่สุด และการควบคุมติดตามผลที่ใช้อยู่ในโครงการยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครสวรรค์ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 38 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 879 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 38 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 286 คน ซึ่งได้มาโดย การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามโรงเรียน ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการเปิดตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamané (1967 : 886-887, อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2536 : 297) ที่ความคลาดเคลื่อน .05 จากประชากรจำนวน 879 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 286 คน

2. สุ่มกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 38 โรงเรียน ด้วยวิธีการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมทุกโรงเรียน เทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
จังหวัดนครสวรรค์

โรงเรียน	ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. เขาทอง	36	12
2. เขาสะพานางสรง	10	3
3. เขาทองพิทยาคม	21	7
4. วัดหัวคองเหนือ	22	7
5. วัดหนองปลิง	21	7
6. โอสถสภาอุปลัมภ์	8	3
7. วัดเขามโน	9	3
8. วัดตะเคียนเลื่อน	6	2
9. วัดชุมชนสงฆ์	9	3
10. บ้านกระจิงงาม	14	5
11. วัดนากลาง	14	5
12. วัดหนองซอน	5	2
13. วัดบางเคียน	7	2
14. บ้านท่ากร่าง	7	2
15. ทับถุชพัฒนา	29	9
16. อนุบาลนครสวรรค์	130	42
17. อนุบาลโกรกพระ	37	12
18. วัดหัวถนน	12	4
19. วัดท่าซุด	19	6
20. อนุบาลแม่เปิน	45	14
21. บ้านปางสุด	30	9
22. บ้านปางสวรรค์	14	5
23. วัดบ้านไร่	24	8

ตารางที่ 1 (ต่อ)

โรงเรียน	ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
24. อนุบาลบรรพตพิสัย	32	10
25. แม่वंกัพิทยาคม	18	6
26. บ้านศาลเจ้าไก่อ่ต่อ	18	6
27. วัดหนองตางู	14	4
28. อนุบาลท่าตะโก	43	14
29. อนุบาลหนองบัว	56	18
30. วังป๋อวิทยา	12	4
31. วัดโพธิ์ศรี	7	2
32. วัดประชาสรรคั	14	5
33. วัดเขาฝ่า	12	4
34. หนองบัว	56	18
35. วัดเทพสุทธาวาส	14	5
36. บ้านหนองลาด	15	5
37. ทหารอากาศอนุสรณ์	34	11
38. บ้านหนองเนิน	5	2
รวมทั้งสิ้น	879	286

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม และ ประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีลักษณะของเครื่องมือ และขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม และประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน จำนวน 10 ข้อ ด้านสภาพแวดล้อม จำนวน 9 ข้อ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 11 ข้อ และด้านเครื่องมือ จำนวน 10 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยกำหนดค่าระดับความคิดเห็น ดังนี้

- 1 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการดำเนินงานน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการดำเนินงานน้อย
- 3 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการดำเนินงานปานกลาง
- 4 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการดำเนินงานมาก
- 5 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการดำเนินงานมากที่สุด

การตอบแบบสอบถาม ให้ผู้ตอบอ่านข้อความที่กำหนดและพิจารณาว่าการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT มีปัญหาอยู่ในระดับใด โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ตามระดับความคิดเห็นมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากจะมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT มากกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อย

2. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง SEAT และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 4 ด้าน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไข ปรับปรุงด้านเนื้อหา ความตรง ความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้
3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อความกับเนื้อหาที่ต้องการวัด จากนั้นนำข้อมูลตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้

มาวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่า IOC ระหว่าง 0.66 - 1.00

4. แก้ไขและพัฒนาเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2550 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95
6. นำแบบสอบถามที่ได้ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากสำนักบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1-3 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษา
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่พร้อมแบบสอบถามจัดส่งไปยังผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อจัดส่งไปยังครูที่เป็นตัวอย่างของการวิจัยด้วยตนเอง
3. ติดตามขอรับแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบจำนวน 286 ฉบับ หรือ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการด้วยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนนตามระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ ตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best 1970 : 172) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึงมีปัญหาในการดำเนินงานน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึงมีปัญหาในการดำเนินงานน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึงมีปัญหาในการดำเนินงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึงมีปัญหาในการดำเนินงานมาก
ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึงมีปัญหาในการดำเนินงานมากที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตาม โครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ และอายุ ด้วยสถิติ t-test

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตาม โครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม และประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการทดสอบหาความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé test for all possible comparison)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของครู จำนวน 286 คน มาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติและนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในภาพรวม และ รายด้านดังปรากฏผลในตารางที่ 2-7

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
จังหวัดนครสวรรค์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
1) ชาย	50	17.5
2) หญิง	236	82.5
รวม	286	100.0
2. อายุ		
1) ไม่เกิน 45 ปี	99	34.6
2) 46 ปีขึ้นไป	187	65.4
รวม	286	100.0
3.ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม		
1) ต่ำกว่า 2 ปี	123	43.0
2) 2 - 4 ปี	98	34.3
3) 5 ปีขึ้นไป	65	22.7
รวม	286	100.0
4.ประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม		
1) ต่ำกว่า 3 ครั้ง	172	60.1
2) 3-4 ครั้ง	76	26.6
3) 5 ครั้งขึ้นไป	38	13.3
รวม	286	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 82.5 มีอายุระหว่าง 46 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 65.4 มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม ต่ำกว่า 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.0 และมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม ต่ำกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.1

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวม (n=286)

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
1. ด้านนักเรียน	2.84	0.81	ปานกลาง	3
2. ด้านสภาพแวดล้อม	2.71	0.90	ปานกลาง	4
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.00	0.89	ปานกลาง	1
4. ด้านเครื่องมือ	2.92	0.87	ปานกลาง	2
รวม	2.87	0.78	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.87$) โดยมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในลำดับแรก ($\bar{x} = 3.00$) รองลงมาคือ ด้านเครื่องมือ ($\bar{x} = 2.92$) ด้านนักเรียน ($\bar{x} = 2.84$) และด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{x} = 2.71$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ด้านนักเรียน (S-Students)

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT (n=286)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย วิชาการ อารมณ์ สังคมและการช่วยเหลือตนเองสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.81	.98	ปานกลาง	5
2. การจัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.00	1.01	ปานกลาง	2
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการช่วยเหลือกัน	3.00	1.13	ปานกลาง	3
4. การจัดนิทรรศการหรือเรื่องราวเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้นักเรียนปกติได้เข้าใจและยอมรับเพื่อน	2.72	1.07	ปานกลาง	7
5. การจัดสถานการณ์จำลองให้นักเรียนปกติทดลองเป็นคนพิการเพื่อให้เข้าใจถึงสภาพและความรู้สึกของคนพิการ	2.69	1.13	ปานกลาง	9
6. การจัดพานักเรียนไปทัศนศึกษาสถานที่ดูแลคนพิการ	2.72	1.31	ปานกลาง	8
7. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีทักษะช่วยเหลือตนเอง	2.79	.98	ปานกลาง	6
8. การจัดหา Buddy ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อคอยดูแลและให้การช่วยเหลือ	2.84	1.06	ปานกลาง	4
9. การจัดประชุมนักเรียนทุกคนในโรงเรียน เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน	2.67	1.14	ปานกลาง	10

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT (n=286)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
10. การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการสอนเสริมอย่างเพียงพอและเหมาะสม	3.06	1.12	ปาน กลาง	1
รวม	2.84	.81	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านนักเรียน (S-Students) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.84$) โดยมีความคิดเห็นในลำดับแรก คือ ข้อที่ 10 การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการสอนเสริมอย่างเพียงพอและเหมาะสม ($\bar{x} = 3.06$) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 การจัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 3.00$) ส่วนลำดับสุดท้ายคือ ข้อที่ 9 การจัดประชุมนักเรียนทุกคนในโรงเรียนเพื่อให้ทราบถึงแนวทางการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.67$)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตาม โครงสร้าง SEAT ของครูใน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment)

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT (n=286)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
1. การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ เรียนร่วมชั้นในชั้นเรียนมากที่สุด	2.81	1.06	ปานกลาง	2
2. การปรับสภาพอาคารต่างๆและสิ่งแวดลอมให้ เหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของ นักเรียนแต่ละประเภท	2.71	1.21	ปานกลาง	3
3. การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วม ประจำโรงเรียน เพื่อร่วมกันกำหนดนโยบาย การจัดการเรียนร่วม	2.67	1.11	ปานกลาง	5
4. การประชุมชี้แจงผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้ ทราบถึงแนวทางการจัดการเรียนร่วมของ โรงเรียน	2.63	1.19	ปานกลาง	9
5. การจัดประชุมคณะกรรมการและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้รับทราบถึงนโยบายและแนวทางการ ดำเนินงาน	2.65	1.17	ปานกลาง	7
6. การประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.69	1.14	ปานกลาง	4
7. การจัดการให้ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษ มีการทำงานเป็นทีม	2.91	1.01	ปานกลาง	1
8. การจัดทำป้ายประกาศ โปสเตอร์ แผ่นพับ วิธีโอ เพื่อประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน	2.63	.99	ปานกลาง	8

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT (n=286)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
9. การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ ใช้สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก ปลอดภัย	2.65	1.03	ปานกลาง	6
รวม	2.71	.90	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัด นครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.71$) โดยมีความคิดเห็นใน ลำดับแรก คือ ข้อที่ 7 การจัดการให้ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษมีการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 2.91$) รองลงมา คือ ข้อที่ 1 การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมชั้นในชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{x} = 2.81$) ส่วนลำดับสุดท้ายคือ ข้อที่ 4 การประชุมชี้แจงผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้ทราบถึง แนวทางการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน ($\bar{x} = 2.63$)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities)

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT (n=286)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
1. การปรับหลักสูตรบางวิชาให้เหมาะสมกับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละ ประเภท	3.11	1.06	ปานกลาง	3
2. การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ	3.03	1.22	ปานกลาง	4
3. การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.99	1.18	ปานกลาง	5
4. การตรวจสอบทางการศึกษาโดยใช้ กระบวนการรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย	2.98	1.01	ปานกลาง	6
5. การจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมสอนทักษะ เฉพาะที่จำเป็นให้แก่นักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษ	3.17	1.07	ปานกลาง	2
6. การจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่ มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท	3.23	1.12	ปานกลาง	1
7. การนำเอาเทคนิคการสอนต่าง ๆ มาใช้สอน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.98	1.10	ปานกลาง	7
8. การติดตามและรายงานความก้าวหน้าของ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.83	.98	ปานกลาง	11
9. การดำเนินการประกันคุณภาพการจัดการ เรียนร่วม ในโรงเรียน	2.88	1.00	ปานกลาง	9
10. โรงเรียนจัดให้มีบริการสอนเสริมแก่ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.84	1.07	ปานกลาง	10

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT (n=286)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
11. การปรับเกณฑ์การวัดผลให้เหมาะสมกับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.95	1.07	ปานกลาง	8
รวม	3.00	.89	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$) โดยมีความคิดเห็นในลำดับแรกคือข้อที่ 6 การจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท ($\bar{x} = 3.23$) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 การจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมสอนทักษะเฉพาะที่จำเป็นให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 3.17$) ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ข้อที่ 8 การติดตามและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 2.83$)

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ด้านเครื่องมือ (T-Tools)

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT (n=286)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
1. การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อ เป็นทิศทางในการปฏิบัติงาน	2.91	.98	ปาน กลาง	5
2. การจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะสำหรับ การจัดการเรียนร่วม	2.92	1.07	ปาน กลาง	4
3. การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการ จัดการเรียนร่วมให้เพียงพอและมีคุณภาพ	2.99	1.02	ปาน กลาง	2
4. การประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการเรียนร่วม	2.89	.96	ปาน กลาง	6
5. การจัดหาสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ตามความเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละ ประเภท	2.88	1.03	ปาน กลาง	7
6. การจัดระบบโครงสร้างการบริหารจัดการ เรียนร่วม	2.86	1.04	ปาน กลาง	9
7. การจัดระบบข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาวางแผนในการจัด การศึกษา	2.88	1.07	ปาน กลาง	8

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
8. การจัดหางบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ จาก ชุมชน และหน่วยงานอื่น	2.98	1.03	ปาน กลาง	3
9. การจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษา พิเศษให้พอเพียง	3.04	1.18	ปาน กลาง	1
10. การให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ได้เหมาะสมกับนักเรียน แต่ละประเภท	2.83	1.09	ปาน กลาง	10
รวม	2.92	.87	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านเครื่องมือ (T-Tools) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.92$) โดยมีความคิดเห็นในลำดับแรก คือ ข้อที่ 9 การจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษให้พอเพียง ($\bar{x}=3.04$) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมให้เพียงพอและมีคุณภาพ ($\bar{x}=2.99$) ส่วนลำดับสุดท้ายคือ ข้อที่ 10 การให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ได้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละประเภท ($\bar{x}=2.83$)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย การนำเสนอ ข้อมูลความคิดเห็นและเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 8 - 20

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT	ชาย (n= 50)		ระดับความคิดเห็น	หญิง (n= 236)		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านนักเรียน	3.19	.77	ปานกลาง	2.76	.80	ปานกลาง
2. ด้านสภาพแวดล้อม	2.95	.95	ปานกลาง	2.66	.88	ปานกลาง
3.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.30	.74	ปานกลาง	2.94	.91	ปานกลาง
4. ด้านเครื่องมือ	3.34	.75	ปานกลาง	2.83	.86	ปานกลาง
รวม	3.20	.72	ปานกลาง	2.80	.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูเพศชายในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20$) ซึ่งสูงกว่าความคิดเห็นของครูเพศหญิง ($\bar{x} = 2.80$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ทั้งด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ สูงกว่าความคิดเห็นของครูเพศหญิงทุกด้าน

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม
ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์
จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการ เรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT	ชาย (n= 50)		หญิง (n= 236)		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านนักเรียน	3.19	.77	2.76	.80	3.44**
2. ด้านสภาพแวดล้อม	2.95	.95	2.66	.88	2.06*
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.30	.74	2.94	.91	2.63**
4. ด้านเครื่องมือ	3.34	.75	2.83	.86	3.87**
รวม	3.20	.72	2.80	.77	3.35**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า ครูเพศชายและครูเพศหญิงในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ใน
ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความคิดเห็นด้านนักเรียน ด้าน
กิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ส่วนด้านสภาพแวดล้อมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT	ไม่เกิน 45 ปี (n= 99)		ระดับความคิดเห็น	46 ปีขึ้นไป (n= 187)		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
ด้านนักเรียน	3.13	.90	ปานกลาง	2.82	.80	ปานกลาง
ด้านสภาพแวดล้อม	3.22	1.12	ปานกลาง	2.68	.88	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.32	1.05	ปานกลาง	2.98	.88	ปานกลาง
ด้านเครื่องมือ	3.26	1.02	ปานกลาง	2.90	.85	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	3.23	.98	ปานกลาง	2.85	.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูที่มีอายุไม่เกิน 45 ปี ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.23$) ซึ่งสูงกว่าความคิดเห็นของครูที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป ($\bar{x} = 2.85$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีอายุไม่เกิน 45 ปี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ทั้งด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ สูงกว่าความคิดเห็นของครูที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปทุกด้าน

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตาม
โครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดนครสวรรค์
จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน จัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT	ไม่เกิน 45 ปี (n= 99)		46 ปีขึ้นไป (n= 187)		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านนักเรียน	3.13	.90	2.82	.80	1.43
ด้านสภาพแวดล้อม	3.22	1.12	2.68	.88	2.28*
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.32	1.05	2.98	.88	1.40
ด้านเครื่องมือ	3.26	1.02	2.90	.85	1.54
รวมทุกด้าน	3.23	.98	2.85	.76	1.84

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า ครูที่มีอายุไม่เกิน 45 ปี และครูที่มีอายุ 46 ปี ขึ้นไป ในโรงเรียน
แกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตาม
โครงสร้าง SEAT ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความเห็น
ด้านสภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT	ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม								
	ต่ำกว่า 2 ปี (n= 123)		ระดับ ความ คิดเห็น	2-4 ปี (n= 98)		ระดับ ความ คิดเห็น	5 ปีขึ้นไป (n= 65)		ระดับ ความ คิดเห็น
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
ด้านนักเรียน	2.94	.84	ปานกลาง	2.80	.76	ปานกลาง	2.70	.81	ปานกลาง
ด้านสภาพแวดล้อม	2.76	.87	ปานกลาง	2.64	.88	ปานกลาง	2.73	.99	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.19	.85	ปานกลาง	2.89	.83	ปานกลาง	2.81	1.01	ปานกลาง
ด้านเครื่องมือ	3.07	.83	ปานกลาง	2.85	.83	ปานกลาง	2.72	.94	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	3.00	.75	ปานกลาง	2.80	.75	ปานกลาง	2.74	.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม ต่ำกว่า 2 ปี 2 - 4 ปี และ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม ต่ำกว่า 2 ปี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ทั้งด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ สูงกว่าความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 2-4 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม 5 ปีขึ้นไป ในทุกด้าน

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตาม
โครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT	แหล่งความแปรปรวน	df	Mean Square	F
ด้านนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.336	2.032
	ภายในกลุ่ม	283	.658	
	รวม	285		
ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	.398	.487
	ภายในกลุ่ม	283	.819	
	รวม	285		
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.934	5.001**
	ภายในกลุ่ม	283	.787	
	รวม	285		
ด้านเครื่องมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.915	3.923*
	ภายในกลุ่ม	283	.743	
	รวม	285		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.787	2.964
	ภายในกลุ่ม	283	.603	
	รวม	285		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วมต่ำกว่า 2 ปี 3-4 ปี และ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านเครื่องมือมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffé)

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัด นครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม

ประสบการณ์ในการทำงาน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ต่ำกว่า 2 ปี	2 – 4 ปี	5 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 2 ปี	-		
2 – 4 ปี	.2988*	-	
5 ปีขึ้นไป	.3768*	.0779	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 2 – 4 ปี และ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านเครื่องมือ ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม

ประสบการณ์ในการทำงาน ด้านเครื่องมือ	ต่ำกว่า 2 ปี	2 – 4 ปี	5 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 2 ปี	-		
2 – 4 ปี	.2201	-	
5 ปีขึ้นไป	.3495*	.1295	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านเครื่องมือ ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์
จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน จัดการเรียนร่วมตาม โครงสร้าง SEAT	ประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม								
	ต่ำกว่า 3 ครั้ง (n= 172)		ระดับ ความ คิดเห็น	3-4 ครั้ง (n= 76)		ระดับ ความ คิดเห็น	5 ครั้งขึ้นไป (n= 38)		ระดับ ความ คิดเห็น
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
ด้านนักเรียน	2.78	.85	ปานกลาง	3.08	.67	ปานกลาง	2.62	.75	ปานกลาง
ด้านสภาพแวดล้อม	2.67	.89	ปานกลาง	2.89	.83	ปานกลาง	2.51	1.03	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	2.96	.91	ปานกลาง	3.15	.78	ปานกลาง	2.87	1.01	ปานกลาง
ด้านเครื่องมือ	2.91	.90	ปานกลาง	3.10	.72	ปานกลาง	2.60	.87	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	2.84	.81	ปานกลาง	3.06	.65	ปานกลาง	2.66	.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม 3-4 ครั้ง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$) ซึ่งสูงกว่าความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม 3-4 ครั้ง ($\bar{x} = 2.84$) และสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม 5 ครั้งขึ้นไป ($\bar{x} = 2.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม 3-4 ครั้ง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ทั้งด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ สูงกว่าความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม ต่ำกว่า 3 ครั้ง และสูงกว่าความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม 5 ครั้งขึ้นไป ในทุกด้าน

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT	แหล่งความแปรปรวน	df	Mean Square	F
ด้านนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.467	5.396**
	ภายในกลุ่ม	283	.642	
	รวม	285		
ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.098	2.601
	ภายในกลุ่ม	283	.807	
	รวม	285		
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.364	1.694
	ภายในกลุ่ม	283	.805	
	รวม	285		
ด้านเครื่องมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.134	4.227*
	ภายในกลุ่ม	283	.742	
	รวม	285		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.342	3.909*
	ภายในกลุ่ม	283	.599	
	รวม	285		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วมต่ำกว่า 3 ครั้ง 3-4 ครั้ง และ 5 ครั้งขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านเครื่องมือมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ (Scheffé)

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวม ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัด นครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม ด้านนักเรียน	ต่ำกว่า 3 ครั้ง	3 – 4 ครั้ง	5 ครั้งขึ้นไป
ต่ำกว่า 3 ครั้ง	-		
3 – 4 ครั้ง	-.2238	-	
5 ครั้งขึ้นไป	.1805	.4043*	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวม ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัด นครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 3 – 4 ครั้ง กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 5 ครั้งขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านนักเรียน ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัด นครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม ด้านนักเรียน	ต่ำกว่า 3 ครั้ง	3 – 4 ครั้ง	5 ครั้งขึ้นไป
ต่ำกว่า 3 ครั้ง	-		
3 – 4 ครั้ง	-.3022*	-	
5 ครั้งขึ้นไป	.1609	.4632*	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านนักเรียน ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัด นครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมต่ำกว่า 3 ครั้ง กับครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 3 – 4 ครั้ง และครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 3 – 4 ครั้ง กับครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 5 ครั้งขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านเครื่องมือ ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัด นครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม ด้านนักเรียน	ต่ำกว่า 3 ครั้ง	3 – 4 ครั้ง	5 ครั้งขึ้นไป
ต่ำกว่า 3 ครั้ง	-		
3 – 4 ครั้ง	-.1879	-	
5 ครั้งขึ้นไป	.3081	.4961*	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ด้านนักเรียน ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัด นครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 3 – 4 ครั้ง กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 5 ครั้งขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 286 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ประกอบด้วย 1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยความถี่ และร้อยละ 2. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ และอายุ ด้วยสถิติ t-test และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม และประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการทดสอบหาความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé test for all possible comparison)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ สรุปได้ 5 ประเด็น ดังนี้

1. ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ในลำดับแรก รองลงมา คือ ด้านเครื่องมือ ด้านนักเรียน และด้านสภาพแวดล้อม ตามลำดับ

2. ครูเพศชายและครูเพศหญิงในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความคิดเห็นด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสภาพแวดล้อม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ครูที่มีอายุไม่เกิน 45 ปี และครูที่มีอายุ 46 ปี ขึ้นไปในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมในด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านเครื่องมือมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วมที่แตกต่างกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 2 – 4 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเครื่องมือ พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในด้านนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านเครื่องมือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ในภาพรวม ของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วมที่แตกต่างกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 3 – 4 ครั้ง กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 5 ครั้งขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านนักเรียน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมต่ำกว่า 3 ครั้ง กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 3 – 4 ครั้ง และครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 3 – 4 ครั้ง กับ

ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 5 ครั้งขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านเครื่องมือพบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 3 – 4 ครั้ง กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 5 ครั้งขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าวมาข้างต้นมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีความพร้อมต่อการจัดการเรียนร่วมพอสมควร อีกทั้งได้รับการพัฒนาเรื่องการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ก่อนที่จะเข้าร่วมโครงการ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ส่งผลให้พบปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภัทร แจ่มชัยภูมิ (2548) ที่พบว่า การดำเนินงานจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้าง ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทักษะการบริหาร ด้านระบบการบริหาร ด้านค่านิยมร่วมของกลุ่ม เป็นปัญหาในระดับปานกลาง รองลงมาคือด้านเครื่องมือ พบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษให้เพียงพอ เนื่องจากมีครูที่จบเฉพาะทางด้านการศึกษาพิเศษในปัจจุบันมีน้อย ไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งผู้ที่สนใจในการศึกษาต่อด้านนี้ก็มีไม่มาก ขาดบุคลากรทางการศึกษาพิเศษที่จะถ่ายทอดความรู้ในเรื่องนี้เท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของประมวล วันมี (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า โรงเรียนมีทรัพยากรน้อย ความรู้ความสามารถของบุคลากรไม่เพียงพอ เนื่องจากงบประมาณที่ไม่ได้รับจัดสรรน้อย ทำให้ดำเนินการได้ไม่เต็มศักยภาพ จึงพบปัญหาในการดำเนินงานด้านนี้ในระดับปานกลาง สำหรับผลการวิจัยในครั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูมีปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในลำดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครู โดยทั่วไปมักคุ้นชินกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กปกติ ประกอบกับภาระงานปกติของครู ก็มีอยู่เป็นจำนวนมากจึงส่งผลให้การดำเนินงานการศึกษาพิเศษตามโครงสร้าง SEAT ยังคงมีปัญหาในการดำเนินงานในเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัตน์ วิทยานวัฒน์ (2545 : 199) ที่พบว่าครูประจำชั้น

เรียนร่วมมีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรการสอนเด็กปกติแต่ปรับเนื้อหา การวัดผลและประเมินผล และรูปแบบจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติเรียนร่วมแบบเต็มเวลา เพราะว่าครูต้องรับผิดชอบในการสอนนักเรียนเป็นจำนวนมาก ทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และมีภาระงานอื่นอีกมาก จึงทำให้ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่แตกต่างจากนักเรียนร่วมชั้นซึ่งเป็นนักเรียนปกติ ประกอบกับครูบางคนไม่มีความรู้ จึงไม่สามารถช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นการเฉพาะได้ จึงจัดการเรียนการสอนเหมือนกับนักเรียนปกติ แต่ปรับเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละคน และในการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาในลำดับแรกของแต่ละด้านคือ การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการสอนเสริมอย่างเพียงพอและเหมาะสม การจัดการให้ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษมีการทำงานเป็นทีม การจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการแต่ละประเภท และการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษให้พอเพียง

2. ผลการวิจัยที่พบว่าครูเพศชายและครูเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากครูเป็นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่สำคัญในการดำเนินงานการศึกษาพิเศษระดับห้องเรียน ครูจึงต้องเสียสละและเอาใจใส่ในการเรียนรู้ของเด็กพิเศษมากกว่าเด็กปกติโดยทั่วไป และครูเพศหญิงกับเพศชายก็ย่อมมีความรู้ ทักษะคติ และทักษะปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT แตกต่างกัน นอกจากนี้ ครูการศึกษาพิเศษส่วนใหญ่มักจะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายค่อนข้างมาก ดังเช่นในการวิจัยครั้งนี้ซึ่งพบว่า เป็นเพศหญิงร้อยละ 82.5 ในขณะที่เป็นเพศชายเพียงร้อยละ 17.5 แสดงให้เห็นว่าครูเพศหญิงได้รับการไว้วางใจจากผู้บริหารสถานศึกษามากมายให้รับผิดชอบการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ดูแลนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เพศหญิงเป็นเพศของแม่ ซึ่งมีความอ่อนโยน ละเอียดอ่อนและใส่ใจในการดูแล มีสัญชาตญาณแห่งการปกป้อง เสียสละและมีความรับผิดชอบ มีความรักและความเมตตาเอื้ออาทร รู้สึกอบอุ่นเมื่ออยู่ใกล้ชิด มากกว่าเพศชาย ซึ่งอาจส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันอีกประการหนึ่งด้วย

3. ผลการวิจัยที่พบว่า ครูที่มีอายุไม่เกิน 45 ปี และอายุ 46 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีอายุตั้งแต่ 46 ปี ขึ้นไป มีความเป็นผู้ใหญ่มากกว่า

มีประสบการณ์ด้านการสอนมายาวนานกว่า จึงทำให้มีความสามารถในการจัดการกับปัญหาและ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดีกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรี จิวพัฒนกุล (2542) ที่พบว่า ครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการศึกษาพิเศษ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนการศึกษาพิเศษจำเป็นต้องมีความเสียสละและมีทักษะ ในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากเด็กทั่วไป ครูที่มีประสบการณ์และมี อายุมากกว่าจึงมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ได้ดีกว่า ครูที่มีอายุน้อยกว่า

4. ผลการวิจัยที่พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วม ต่ำกว่า 2 ปี 2-4 ปี และ 5 ปี ขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการ เรียนร่วมมาก หรือครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วมน้อย มีความเข้าใจ เต็มใจและยอมรับที่จะร่วมมือกันจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมอยู่แล้ว อีกทั้งได้รับการอบรมและ ได้รับความรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมมาพอสมควร ดังนั้นการที่ครูมีประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจัดการเรียนร่วมมากหรือน้อยจึงไม่เป็นอุปสรรคในการทำงานด้านการเรียนร่วม สอดคล้องกับพัชรี จิวพัฒนกุล (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สภาพปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ แตกต่างกัน ที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษแตกต่าง กัน มีความเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านนิเทศการศึกษาผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ สหภัทร์ เจริญยศ (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครู อยู่ในโรงเรียนที่มีสถานภาพต่างกันมีปัญหาและเจตคติต่อการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อ เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูที่มีประสบการณ์ในการ ทำงานด้านการจัดการเรียนร่วมที่แตกต่างกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 2 – 4 ปี และครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไป ที่ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเครื่องมือ พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไป ที่ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกพร เจริญฤทธิ์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่าเจตคติของครูที่เข้าร่วมโครงการเรียนร่วม 0 – 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไปที่มีต่อนักเรียน ออทิสติกอยู่ในระดับสูง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการวิจัยที่พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม ต่ำกว่า 3 ครั้ง 3-4 ครั้ง และ 5 ครั้งขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ในภาพรวม ของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วมที่แตกต่างกัน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 3-4 ครั้ง กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 5 ครั้งขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านนักเรียน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมต่ำกว่า 3 ครั้ง กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 3-4 ครั้ง และครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 3-4 ครั้ง กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 5 ครั้งขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านเครื่องมือ พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 3-4 ครั้ง กับ ครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม 5 ครั้งขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วม เป็นปัจจัยที่อาจมีผลต่อความคิดเห็นของครู ที่มีต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ทั้งนี้เนื่องมาจากครูที่ผ่านการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วมมากกว่า ย่อมมีความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนร่วมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย รวมทั้งสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการฝึกอบรมไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนางานด้านการจัดการเรียนร่วม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 5 - 6) ที่เสนอว่าในการดำเนินงานการศึกษาพิเศษด้านสภาพแวดล้อมโรงเรียนควรจัดอบรมครูให้มีความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนร่วม ความรู้ด้านการศึกษาพิเศษโดยอาชีววิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญมาบรรยาย หรือส่งครูบุคลากรไปอบรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการความรู้ในด้านการจัดการเรียนร่วม การศึกษาพิเศษ ตามหน่วยงานต่าง ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเดนติ (Denti 1990, อ้างถึงใน สมศักดิ์ โสรถาวร : 2543) ที่พบว่า เด็กพิการสามารถเรียนได้ดีเท่ากับเด็กปกติ ถ้าครูที่ได้รับการฝึกฝนเกี่ยวกับการเรียนการสอนเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ มาเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การศึกษาครั้งนี้ พบว่าครูมีปัญหาในการจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการสอนเสริมอย่างเพียงพอและเหมาะสม ดังนั้น โรงเรียนควรจัดสรรเวลาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยดำเนินการดังนี้

1. โรงเรียนควรจัดเวลาในการสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเพียงพอและเหมาะสม

2. โรงเรียนควรส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียน รวมทั้งผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเจตคติที่ถูกต้อง

3. สถานศึกษาควรจัดอัตรากำลังของครูการศึกษาพิเศษเข้าสอนประจำให้เพียงพอ โดยพิจารณาจากเพศของครูและประสบการณ์ในการทำงานของครูเป็นสำคัญ

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้การสนับสนุนการฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนร่วมแก่ครูและบุคลากรของสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์

2. ควรศึกษาถึงความพึงพอใจของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนร่วม

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบถึงความพร้อมของการจัดการเรียนร่วมจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. ก ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ. ชุดเอกสารศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองวิชาการศึกษาพิเศษ. เล่ม 2. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2544.
- . ข การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ชุดเอกสารศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองวิชาการศึกษาพิเศษ. เล่ม 3. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2544.
- . ค หน่วยศึกษานิเทศก์. “คู่มือการจัดการเรียนร่วมสำหรับครูแกนนำที่สร้างนักเรียนเรียนร่วมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.” 2542. (อัครสำเนา)
- จินตนา อัมพรภาค. “การสำรวจความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2546.
- จิรภัทร แจ่งชัยภูมิ. “รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2548.
- ทพวงมหาวิทยาลัย. ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. คู่มือการจัดเรียนร่วม. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2539.
- นิตยา นิลคูหา. “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2544.
- นันทิยา ชัยนิคม. รายงานผลการศึกษาวิเคราะห์เพื่อประเมินโครงการโรงเรียนตัวอย่างจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญากับเด็กปกติ. อุดรธานี : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี, 2535.
- เนตรทิพย์ เจริญวัย. “การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2546.
- เบญญา ชลธารันนท์. คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เพทายการพิมพ์, 2546.

ประดิษฐ์ ไชยกาพ. การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง ซิท. [ออนไลน์]

เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2552. เข้าถึงจาก <http://school.obec.go.th/online/cet.doc>.

ผดุง อารยะวิญญู. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
กรุงชนพัฒนา, 2541.

. การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ ฯ : คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542.

. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ ฯ : แวนแก้ว, 2539.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ฟิงเกอร์
ปรินแอนด์มีเดีย, 2536.

พชนี สืบประสงค์.(2552). กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้าง ซิท. [ออนไลน์]
เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2552. เข้าถึงจาก http://www.specialed-center1.com/page/wichakan_seat.htm.

พัชรี จิวพัฒนกุล. รายงานวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาพิเศษ
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม กาฬสินธุ์ และ
ร้อยเอ็ด. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542.

วิรัตน์ วิทยานุวัฒน์. “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษรูปแบบเรียนร่วม
สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2545.

วีรพงษ์ เทียมวงษ์. “การศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษรูปแบบการ
เรียนร่วมตามความคิดเห็นของบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. นครราชสีมา :
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2547.

วาระดี ชาญวิรัตน์. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา, 2547.

วารี ธีรจิตร. การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2545.

ศรียา นิยมธรรม. “การศึกษาพิเศษ”. ใน สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับเฉลิมพระเกียรติ ฯ,

43. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทวิสิทธิ์พัฒนา, 2535.

สมบูรณ์ ต้นยะและคณะ. รายงานการวิจัยและพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายเพื่อร่วมพัฒนาครูการ

ศึกษาพิเศษ. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2549.

สมศักดิ์ โสรถาวร. “การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนร่วมของเด็กปกติ กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.

สหภัทร์ เจริญยศ. “การศึกษาความต้องการ ปัญหา เจตคติ ของครูและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเรียนร่วมในโรงเรียนวัดโพคอย กับโรงเรียนราชวินิต.” วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

สุพัตรา ไหลสกุล. “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

สุรินทร์ ยอดคำแปง. การเรียนร่วมชั้นระหว่างเด็กปกติและเด็กพิเศษ. นครราชสีมา : สถาบัน ราชภัฏนครราชสีมา, 2545.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. แนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2543.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ. การสังเคราะห์งานด้านการ จัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำนโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็ก และเยาวชนพิการ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2548.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2543. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2543.

Best, John W. and James V.Kahn. Research in Education. 5th ed. New jersey : Prentice – Hall Inc., 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง
ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT
ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
จังหวัดนครสวรรค์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ แบบสอบถามนี้ทั้งหมด 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง คำตอบของท่านจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด แต่ใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ ในโอกาสต่อไป ผู้วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ของ
ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์

คำชี้แจง การตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านพิจารณาข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการ
เรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT ของโรงเรียนของท่าน ว่ามีความคิดเห็นต่อการ
ดำเนินงานจัดการเรียนร่วมมาก น้อยอยู่ในระดับใด แล้วเขียนเครื่องหมาย / ในช่อง
ระดับความคิดเห็น ทางขวามือ ข้อละ 1 เครื่องหมายให้ครบทุกข้อ

- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการดำเนินงานน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการดำเนินงานน้อย
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการดำเนินงานปานกลาง
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการดำเนินงานมาก
- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในการดำเนินงานมากที่สุด

ข้อที่	การดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	1. ด้านนักเรียน(S-Students) การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย วิชาการ อารมณ์ สังคมและการช่วยเหลือตนเองสำหรับนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษ					
2	การจัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มให้กับนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษ					
3	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนปกติและ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้ เกิดการเรียนรู้และการช่วยเหลือกัน					
4	การจัดนิทรรศการ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษ เพื่อให้นักเรียนปกติได้เข้าใจและ ยอมรับเพื่อน					
5	การจัดสถานการณ์จำลองให้นักเรียนปกติทดลองเป็น คนพิการเพื่อให้เข้าใจถึงสภาพและความรู้สึกของคนพิการ					
6	การจัดพานักเรียนปกติไปทัศนศึกษาสถานที่ดูแลคนพิการ					
7	การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษมีทักษะช่วยเหลือตนเอง					

ข้อที่	การดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
8	1. ด้านนักเรียน(S-Students) ต่อ การจัดหา Buddy ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อคอยดูแลและให้การช่วยเหลือ					
9.	การจัดประชุมนักเรียนทุกคนในโรงเรียน เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน					
10	การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการสอนเสริมอย่างเพียงพอและเหมาะสม					
11	2. ด้านสภาพแวดล้อม (Environment) การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมชั้นในชั้นเรียนมากที่สุด					
12	การปรับสภาพอาคารต่างๆและสิ่งแวดลอมให้เหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนแต่ละประเภท					
13	การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อร่วมกันกำหนดนโยบายการจัดการเรียนร่วม					
14	การประชุมชี้แจงผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้ทราบถึงแนวทางการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน					
15	การจัดประชุมคณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้รับทราบถึงนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน					
16	การประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
17	การจัดการให้ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษ มีการทำงานเป็นทีม					
18	การจัดทำป้ายประกาศ โปสเตอร์ แผ่นพับ วิดีโอ เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน					
19	การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ใช้สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกปลอดภัย					

ข้อที่	การดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
20	3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) การปรับหลักสูตรบางวิชาให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ แต่ละประเภท					
21	การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
22	การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
23	การตรวจสอบทางการศึกษาโดยใช้กระบวนการรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย					
24	การจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมสอนทักษะเฉพาะที่จำเป็นให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ					
25	การจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท					
26	การนำเอาเทคนิคการสอนต่าง ๆ มาใช้สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
27	การติดตามและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					
28	การดำเนินการประกันคุณภาพการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียน					
29	โรงเรียนจัดให้มีการรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียน					
30	การปรับเกณฑ์การวัดผลให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ					

ข้อที่	การดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้าง SEAT	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
31	4. ด้านเครื่องมือ (Tools) การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อเป็นทิศทางในการปฏิบัติงาน					
32	การจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะสำหรับการจัดการเรียนร่วม					
33	การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมให้เพียงพอและมีคุณภาพ					
34	การประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม					
35	การจัดหาสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ตามความเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละประเภท					
36	การจัดระบบโครงสร้างการบริหารจัดการเรียนร่วม					
37	การจัดระบบข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาวางแผนในการจัดการศึกษา					
38	การจัดหางบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ จากชุมชนและหน่วยงานอื่น					
39	การจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษให้พอเพียง					
40	การให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ได้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละประเภท					

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา น้อยจันทร์   คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
จังหวัดนครสวรรค์
2. นายเฉลิมชาติ ชำนาญรงค์   ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี
3. นายชัยพร พันธุ์น้อย   ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด
นครสวรรค์
จังหวัดนครสวรรค์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสมลักษณ์ ฐิ์แผน
เกิด	วันที่ 9 มีนาคม พุทธศักราช 2511
ที่อยู่ปัจจุบัน	88/74 หมู่ 10 ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 60240
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 60000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประภัสสรวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2533	ค.บ. เกียรตินิยมอันดับ 2 (การศึกษาปฐมวัย) วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
พ.ศ. 2543	กศ.ม. (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2547	ศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2535 - 2536	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านเขาจาน จังหวัดปราจีนบุรี
พ.ศ. 2537 - 2540	อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านปากคลองโรงนาคน จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2541 - 2543	อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม จังหวัดอยุธยา
พ.ศ. 2544 - 2546	ศึกษานิเทศก์ 6 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางบาล
พ.ศ. 2546 - 2547	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
พ.ศ. 2547 - 2550	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2
พ.ศ. 2551 - ปัจจุบัน	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1